

DE

1942 - TRIDESET LET - 1972

DELAVSKA ENOTNOST

8. APRIL 1972 - ŠT. 14 - L. XXIX

M Mercator **461** PRODAJALN

PLENUM RS ZSS

Razširimo boj za uveljavitev ustavnih dopolnil!

Pri uveljavljanju ustavnih dopolnil lahko ponudi ustrezne rešitve samo praksa v delovnih organizacijah ● Najslabše bi bilo stopicati na mestu

„Čeprav še ne vemo čisto točno, kako v delovnih organizacijah izpeljati vsa načela ustavnih dopolnil, moramo od filozofiranja preiti v prakso, kajti samo praksa v delovnih organizacijah nam bo lahko ponudila ustrezne rešitve. Uveljavljanje ustavnih dopolnil pomeni razredni spopad, čigar odlašanje bi položaj samo še poslabšalo. To odlašanje pa lahko preprečimo samo tako, da bomo v akcijo za uveljavljanje dopolnil mobilizirali delavce; v tem mora sedaj biti strategija sindikatov!“

Tako je Mitja Švab, predsednik komisije za samoupravljanje pri RS ZSS povzel svojo uvodno besedo na zadnji plenarni seji RS ZSS, ki je 31. marca razpravljala o uresničevanju ustavnih dopolnil ter o dosedanji aktivnosti sindikatov na tem področju. Tovariš Švab je ob tem poudaril, da ni sprejemljivo ločevanje uresničevanja ustavnih dopolnil od prizadevanj za stabilizacijo gospodarstva in da so sindikati odločno za integriranje gospodarskih organizacij, vendar na čistih računih. Zaradi tega bodo sindikati tudi odločno nastopili proti izločanju temeljnih organizacij združenega dela iz integriranih organizacij, če bi se izkazalo, da gre pri tem za egoistične račune. Glede ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela (TOZD) pa se sindikati sicer zavzemajo za premišljeno, skrbno pripravljeno akcijo, vendar pa bodo tam, kjer bodo hudi odpori, formiranju teh organizacij, podprli tudi njihovo takojšnjo ustano-

vitev brez poprejšnjih priprav, s tem seveda, da se te priprave izvedejo na kasneje, po ustanovitvi TOZD.

KAJ KAŽE PRAKSA V DELOVNIH ORGANIZACIJAH?

Plenum je s posebnim zanimanjem poslušal razpravo tistih diskutantov, ki so govorili o konkretnih prizadevanjih za izvedbo dopolnil v delovnih organizacijah.

O tem so povedali: **MARIJA VILD**, Mura, Murska Sobota: „V začetku je v našem podjetju ustavna dopolnila tolmačil vsak po svoje; potem ko so uvideli, da ne pomenijo samo politične akcije, pa so jih nekateri želeli uveljaviti takoj brez ustreznih priprav, kar seveda nismo mogli dopustiti. Sedaj se na uveljavitev dopolnil pripravljamo organizirano. Nasploh pa bi za razmere pri nas lahko rekla, da v večini delovnih organizacij čakajo bodisi na stabiliziranje gospodarskega položaja, bodisi na to, kaj bodo storile druge delovne organizacije. Mislim, da bi bilo dobro, če bi se na občinskih ravneh sestale komisije delovnih organizacij za uveljavljanje ustavnih dopolnil in skupaj razpravljale o konkretnih vprašanjih s tega področja, potrebovali pa bi tudi neko telo oziroma organ, ki bi dajal veljavna pojasnila o problemih, s katerimi se srečujemo pri uveljavljanju ustavnih dopolnil.“

STEFAN MARCIJAN, Sava, Kranj: „Pri nas so stvari krenile naprej šele potem, ko se je sindikat dogovoril z drugimi družbeno-političnimi organizacijami za akcijo in za njen program. Ze pred koncem lanskega leta smo ustanovili v ta namen strokovno-politični aktiv, ki ima štiri vrste nalog: organizacijsko-kadrovske, gospodarsko-obračunske, organizacijsko-samoupravne in sled-

(Nadaljevanje na 2. strani)

DE VAS INFORMIRA
VSAK MESEC PA VAS TUDI NAGRADI, TUDI VI POSTANITE NJEN NAROČNIK



Spomenik Borisa Kidriča v Ljubljani

Foto: A. Agnič

Boris Kidrič je v svojem kratkem življenju, saj je dopolnil komaj 41 let, dal življenjski opus, ki ga uvršča med velike osebnosti ne le slovenskega in jugoslovanskega naroda, pač pa mednarodnega delavskega gibanja.

Živel je kratko, toda polno ustvarjalno življenje. S svojim izredno širokim znanjem, ki mu je omogočalo, da je videl dlje in globlje od drugih, z organizacijskimi sposobnostmi, politično preudarnostjo in z vztrajnim delom je stal vzravnal med nami. Ocenjeval, snoval je in nenehno spodbujal h graditvi nove družbe, novih odnosov,

NJEGOVA MISEL JE NAŠE HOTENJE

kjer naj dobi delo svojo polno veljavo in oblast. Tak je bil vedno tam, kjer je bilo najteže, kjer so družbeni zapleti potrebovali moža njegovih sposobnosti.

Nič čudnega ni, če smo v teh dveh desetletjih po njegovi smrti zelo pogosto omenjali njegovo ime. Posebej tedaj, ko smo imeli težave in premalo sposobnosti in poguma, da bi ubrali prave korake.

Tovariš Kidrič je nemajno zaupal v moč in sposobnost delovnega človeka. Bil je globoko prepričan, da lahko delavski razred sam in brez varuhov doseže svoj zgodovinski interes. Zato je bil prvi sodelavec tovariša Tita pri snovanju in uveljavljanju delavskega samoupravljanja.

Med prvimi jugoslovanskimi ekonomisti je dvignil svoj glas proti etatističnemu razdeljevanju nacionalnega dohodka - za razvoj socialistične demokracije prek samoupravnega sistema. Ves prežet z vero v delovnega človeka, v njegove ustvarjalne sposobnosti je vedno opozarjal na potrebo po poglobljanju znanja.

Prvo načrtnejše izobraževanje odraslih v Ljub-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Začetek priprav na kongres ZSJ

Republiški svet je na svoji seji 31. marca sklenil, naj njegovi organi začnejo s pripravami na kongres Zveze sindikatov Slovenije, ki naj bi bil konec letošnjega oktobra ali pa v začetku novembra.

Za organizacijo priprav za ta kongres je RS ZSS pooblastil svoje predsedstvo, ki bo izdelalo tudi osnutek teza za kongres in predlagalo njegovo vsebinsko opredelitev.

O usmeritvi priprav za kongres bo govora že na sektorskih posvetih, ki jih bo te dni organiziral RS ZSS v zvezi z uresničevanjem sklepov II. konference Zveze sindikatov Jugoslavije in uveljavljanjem ustavnih dopolnil.

Točen datum kongresa Zveze sindikatov Slovenije bo RS ZSS določil verjetno v juniju.

vreme ni zanesljivo

zanesljiv je



indip

pravi naslov za denarne zadeve
ljubljska banka

Polnoletnost ali ljubezen?

V precej polemični razpravi o uveljavljanju ustavnih dopolnil na zadnji seji RS ZSS so se posebej ostro kresala mnenja o tem, ali lahko pride do ustanovitve temeljnih organizacij združenega dela samo na podlagi vsestranskih priprav, ali pa tudi brez teh priprav – v primeru, če hočejo določeni krogi v podjetju delavcem odvzeti to pravico.

Ko je pojasnjeval svoje mnenje o tem vprašanju, ga je Peter Toš, predsednik komisije za samoupravljanje pri CK ZK, podkrepil z naslednjimi besedami: „Sicer pa je jasno: če se fant in dekle hočeta poročiti, je najvažnejše, da sta polnoletna.“

Marija Vildova pa se s tem ni strinjala: „Po mojem pa je jasno naslednje: če se fant in dekle hočeta poročiti, ni najvažnejše, da sta polnoletna, ampak to, da se imata zares rada.“

M. P.

MARIBOR**POSLEJ POKLICNO?**

Mariborski sindikati si zelo prizadevajo, da bi posodobili in intenzivirali svoje delo. Pred nedavnim so, na primer, predstavniki občinskega vodstva dali pobudo, da bi v vseh večjih delovnih organizacijah, kjer je nad 500 zaposlenih, nastavili poklicne sindikalne delavce, ki bi jih plačevali sindikalne organizacije. To bi, pravijo, omogočilo boljše delo sindikata in prispevalo k njegovi večji osamosvojitvi. V mariborski občini je vključenih v sindikat več kot 70.000 delavcev v približno 400 osnovnih sindikalnih organizacijah. V teh osnovnih organizacijah dela blizu 4000 sindikalnih aktivistov. D. P.

KOROŠKA**PODPORA SEKAČEM**

Delo gozdnega sekača je že od nekdaj veljalo kot eno najtežjih. Kljub temu pa je analiza Zdravstvenega doma na Ravnah na Koroškem presenetila: delo sekača je težje, kot so sami domnevali! Prav zaradi tega so delavci na zadnji seji konference sindikata Gozdarstva obrata v Črni na Koroškem izrekli željo, da bi sindikalna vodstva koroške regije podprla prizadevanja gozdarjev – sekačev, da bi tudi zanje veljala beneficirana delovna doba zavoljo težkih delovnih razmer.

Občinski sindikalni svet na Ravnah je resno vzelo željo in povabil na razgovor predsednika občinskih sindikalnih svetov koroške regije, delegate III. kongresa sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije in predstavnice gozdnih delavcev. V razpravi so ugotovili, da je skrajni čas, da se sekačem prizna beneficirana delovna doba. K. W.

PTUJ**SLEDNJIČ DRUŽNO!**

Ptujski sindikati so na razširjeni plenarni seji minuli petek obravnavali problematiko zdravstva in nadaljnega razvoja zdravstvene službe v občini. Za tako razpravo so se odločili v času, ko prostorski, kadrovski in stanovanjski problemi, s katerimi se srečujeta delovni skupnosti Zdravstvenega doma in Splošne bolnišnice Ptuj, zaviralno vplivajo na razvoj zdravstvene službe in njeno dejavnost.

V zvezi s temi problemi velja povedati, da se danes z njimi ne bi ubadali, ali pa vsaj ne bi bili tako pereči, če že pred desetletjem, ko so se obstajale možnosti za pridobitev ustreznih sredstev, obe poprej omenjeni temeljni zdravstveni organizaciji v občini ne bi delali druga mimo druge in se borili vsaka predvsem za svoje interese toliko časa, da so možnosti za financiranje sočasne gradnje nove bolnišnice in novega zdravstvenega doma enostavno presahnilo.

Z leti so se problemi seveda zaostri. Prostorska stiska je vse hujša. Občani morajo dolgo čakati na pregled pri specialistih. Še tisti kader, ki ga imajo, zaradi nemogočih delovnih razmer in nizkih osebnih dohodkov odhaja drugam. V takem položaju sta tako delovna skupnost Splošne bolnišnice Ptuj kakor tudi delovna skupnost Zdravstvenega doma Ptuj morali začeti iskati izhod iz vedno večjih težav. Iskati sta ga sicer spet začeli vsaka zase v akciji za zbiranje sredstev. V teh prizadevanjih je doslej imel več sreče kolektiv bolnišnice Ptuj, saj bo prizidek že prihodnje leto nared. Vendar pa se pri zbiranju sredstev za dokončanje te prepotrebne gradnje srečuje s tolikimi težavami, da je v njem samem kot tudi pri „sosedih“ v Zdravstvenem domu vse bolj začelo prevladovati prepričanje, da morajo začeti delati in razreševati probleme s skupnimi močmi. Tako sta se oba kolektiva kot nosilca zdravstvene službe v občini odločila, da z vsemi sredstvi podpreta dokončanje sedanjih investicij v Splošni bolnišnici Ptuj, obenem pa že pripravljata strokovno dokumentacijo, potrebno za etapno gradnjo novega zdravstvenega doma. Tako odločitev ptujski sindikati seveda podpirajo, zlasti zaradi tega, ker se po tej poti skupne akcije odpira možnost za uresničitev programa razvoja zdravstvene službe v občini. -mG

Proti vračanju »NA STARO«

Slovenski PTT delavci in RO sindikata delavcev v prometu in zvezah v načelu odklanjajo predlog novega zakona o temeljnih razmerjih v PTT prometu

Posebna komisija zvezne skupščine je že izdala in poslala v javno razpravo predlog zakona za izdajo zakona o temeljnih razmerjih v PTT prometu. Potrebujemo ga zaradi številnih praktičnih vzrokov, še posebej pa zavoljo uveljavljanja dopolnil k zvezni ustavi, po katerih določena vprašanja in odnosi v PTT še naprej sodijo v izrecno pristojnost federacije.

V Sloveniji je z javno razpravo o predlogu tega zakona začela sindikalna konferenca Združenega PTT podjetja Ljubljana, na zadnji plenarni seji pa se ji je pridružil tudi RO sindikata delavcev v prometu in zvezah. Oba organa sta predlog zakona odklonila v načelu, obenem pa predlagala pot, ki bi lahko bila sprejemljiva, če se dejansko zavzemamo za uveljavitev ustavnih dopolnil v praksi, ne pa za povratek „na staro“, v čase generalne direktije PTT, k čemur v bistvu teži predlog zakona.

Ne da bi se spuščali v podrobnosti, navajamo le nekatera najvažnejša dejstva.

Tako sindikalna konferenca ZPTT Ljubljana kot RO Sindikata delavcev v prometu in zvezah Slovenije menita, da bi novi zakon moral urejati le tista vprašanja, ki – glede na vsebino ustavnih dopolnil – še vedno sodijo v izrecno pristojnost federacije. Novi zakon bi moral priznavati in spoštovati samoupravne pravice PTT delavcev, posebno tiste, ki jih ni mogoče odtujevati in ki jih uresničujemo v temeljni organizaciji združenega dela. Upoštevano bi moralo biti načelo enakopravnosti organizacij združenega dela glede njihovih pravic in dolžnosti v Skupnosti JPTT. Zakon bi nadalje moral zagotoviti enotne osnovne pogoje za PTT zmogljivosti, na katerih sloni PTT komunikacijski sistem, prav tako pa tudi osnovne pogoje in norme, ki se morajo uporabljati v vsej PTT v korist družbene skupnosti in pravičnega ter rednega delovanja PTT prometa. Končno pa naj bi zakon določil odgovornost v zvezi z zagotavljanjem normalnega delovanja PTT prometa in sredstev na tak način, da bodo odgovorni vsi nosilci pravic in obveznosti, ki sodelujejo v tej panogi prometa. Za razliko od teh izhodišč pa predlog zakona navaja rešitve, ki predstavljajo bistveno omejevanje samoupravnih pravic PTT delavcev v njihovih organizacijah združenega dela.

Ena bistvenih načelnih pripomb velja temu, da bi morala biti izdaja zveznega zakona vsebinsko in časovno usklajena z republikanskimi zakoni s področja PTT prometa. Le tako bi nam-

reč lahko najbolje zagotovili uveljavljanje funkcij in pristojnosti republik ter pokrajin, točneje ugotovili njihove interese in odgovornost za razvoj PTT v naši državi. O tem bi se morali med seboj dogovarjati republike in pokrajine, PTT podjetja in drugi zainteresirani. Odgovornost za razvoj PTT dejavnosti na konkretnih območjih leži predvsem na republikah, občinah in delovnih ljudeh, ne pa na federaciji in še manj na Skupnosti JPTT. Zvezni zakon namreč ne more urejati stvari, za katere ni pooblastila v zvezni ustavi in njenih dopolnilih. V konkretnem primeru pa predlog zakona zagovarja prav tako pot, torej povratek na staro, na odločanje v najvišjih organih JPTT in federacije.

Upošteva je omenjene načelne pomisleke in pripombe, ki očitno kažejo, da predlog zakona o temeljnih razmerjih v PTT prometu še zdaleč ni bil izdelan skladno z vsebino ustavnih dopolnil, tako sindikalna konferenca ZPTT Ljubljana kot RO Sindikata delavcev v prometu in zvezah Slovenije nakužeta pot, kako bi vseeno lahko prišli do dobrega, časa in potrebam ustreznega zakona. Konkretno izhodišče za izdelavo novega predloga zakona naj bi bilo po mnenju teh dveh organov naslednje:

Zakon naj uredi le odnose med PTT podjetji, ki zadevajo mednarodni promet in promet med republikami in pokrajinami. Zakon naj prav tako določijo osnovna načela za ureditev teh odnosov, seveda skladno z ustavnimi jamstvi o enakopravnosti republik in pokrajin ter organizacij združenega dela. Pooblastila, ki bi jih zakon dajal Skupnosti JPTT, se lahko nanašajo le na urejanje enotnosti tehničnega sistema, v kolikor je to nujno v zveznem merilu. O urejanju ekonomskih odnosov pri gradnji in uporabi PTT objektov in naprav naj bi se torej samoupravno sporazumevala PTT podjetja sama, ne pa nekdo tretji v njihovem imenu.

Zaradi takega izhodišča in stališča bi torej Skupnost JPTT v procesu samoupravnega sporazumevanja morala postati pobudnik in organizator dogovaranja o vprašanih, ki zadevajo medrepublikanski in mednarodni PTT promet. To naj bi bila celo ena njenih temeljnih nalog. Če pa se PTT podjetja o teh vprašanih ne bi mogla sporazumeti ali tega ne bi storila pravočasno, tako da bi bili zaradi tega ogroženi širši družbeni interesi, naj bi začasno ureditev teh vprašanj pooblastili zvezni izvršni svet.

-m

Razširimo boj za uveljavitev USTAVNIH DOPOLNIL!

Sindikati morajo biti osnovni nosilci uveljavljanja ustavnih dopolnil!

(Nadaljevanje s 1. strani)

njič zakonodajne naloge, kot denimo, uskladiitev statutih itd. Ta aktiv je imenoval petčlansko skupino, ki pripravlja osnutke posameznih rešitev in mu jih daje v razpravo. V Kranju smo dosegli dogovor med občinskim sindikalnim svetom, ZK in občinsko skupščino, da bomo v aprilu na seji občinske skupščine ustanovili skupno komisijo, ki bo vodila akcijo za uveljavljanje ustavnih dopolnil.“

DANTE JASNIČ, Železarna Jesenice: „V železarni smo za uveljavitev ustavnih dopolnil ustanovili strokovno-politični odbor, ki ga vodi generalni direktor. Če naj bo uveljavljanje dopolnil, še posebej

ustanavljanje TOZD, strokovno pripravljeno – in to mora biti – potem ni vzroka, da pri tem delu ne bi sodeloval tudi direktor. Najbrž bomo v železarni imeli dve ali tri TOZD, vendar pa nam te organizacije same po sebi niso cilj, temveč samo oblika, ki naj privede do resnično samoupravnega položaja delavca. Bilo

bi napačno, če bi TOZD ustanovljali pod političnim pritiskom, kot je bilo napačno, ko smo forsirali integracije, ki niso imele ekonomskega opravičila. Za ustanavljanje TOZD so nujne temeljite priprave; že ob njihovi ustanovitvi moramo vedeti, kje so njihovi skupni interesi, da bomo na ta način vnaprej lahko preprečili možne napake in dezintegracijske težnje. Naj nas nobeni roki ne silijo v površnost!“

STABILIZACIJSKA PRIZADEVANJA NAJ BODO POSTAVLJENA NA INTERESU DELAVCEV

Zanimive izkušnje iz prizadevanj sindikatov za uveljavitev dopolnil je na plenumu povedal predsednik MSS Ljubljana RUDI BREGAR:

„V Ljubljani smo šli zgodaj v akcijo; imeli smo seminarja za sindikalne aktiviste in člane samoupravnih organov, izdali smo razlago dopolnil, organizirali vrsto posvetovanj v delovnih organizacijah, imeli smo tudi medobčinski posvet o uveljavljanju dopolnil, vendar ni ustreznih rezultatov! Kljub vsemu se še vedno ustvarja vzdušje, da je to samo politična akcija sindikatov in ZK – to vzdušje pa je nevarno, ker lahko povzročijo breme rezultate naših prizadevanj. Skrajni čas je, da razširimo fronto prizadevanj za uveljavitev dopolnil in da se v ta prizadevanja vključijo tudi drugi dejavniki – vsekakor tudi gospodarska zbornica, občinske skupščine in republiška skupščina!“

Prostor nam ne dopušča, da bi navedli misli vseh udeležencev razprave o uveljavljanju ustavnih dopolnil, tudi razpravo predsednika RS ZSS Toneta

Kropuška lahko zabeležimo samo v nekaj stavkih:

„Osnovni nosilci uveljavljanja ustavnih dopolnil morajo biti sindikati; če bomo dopustili, da te revolucionarne procese oblikujejo samo določeni ozki krogi, jih bodo ti krogi oblikovali v skladu z lastnimi interesi! Brez delavcev ne smemo v delovnih organizacijah narediti nobene spremembe; poskrbimo za večji pritisk delavcev za oblikovanje novih odnosov ne samo v delovnih organizacijah, temveč tudi na vseh ravneh naše države, katere administrativni posegi pomenijo eno od resnih preprek za uveljavitev ustavnih dopolnil. Uveljavitev teh dopolnil in z njo spremembe ekonomskih in samoupravnih odnosov so in morajo biti eden osnovnih pogojev stabilizacije, ki mora biti postavljena na interesu delavcev, kajti praksa nam je že pokazala, da je samo z državnimi, administrativnimi ukrepi ne bomo dosegli!“

Plenum je ob koncu razprave sprejel stališča o uveljavljanju ustavnih dopolnil; objavljamo jih v celoti na tretji strani naše današnje številke.

M. P.

1000 OBISKOV osnovnih organizacij

Akcija republiškega odbora, občinskih in medobčinskih odborov Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije

Člani republiškega odbora, občinskih in medobčinskih odborov Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije bodo do 10. maja obiskali kakih 1000 osnovnih sindikalnih organizacij. Vsak član omenjenih organov bo v tem času obiskal vsaj po dve osnovni organizaciji, nekateri tudi več, in se sestal z izvršnim odborom. V razgovoru s člani izvršnih odborov bodo obravnavali problematiko organiziranosti in delovanja osnovne sindikalne organizacije, zlasti v zvezi z uresničevanjem ustavnih amandmajev in samoupravnih sporazumov. Pri tem bodo izpolnili tudi poseben anketni list o obravnavanih problemih.

Na podlagi zbranih ugotovitev bodo pripravili posebno analizo, ki jo bodo obravnavala vsa občinska in medobčinska vodstva in vsi organi republiškega odbora. Na tej podlagi bodo ti organi sklepali tudi o nadaljnji aktivnosti.

Namen tega neposrednega in organiziranega stika članov republiškega, občinskih in medobčinskih vodstev z vodstvi osnovnih organizacij je poživiti delo osnovnih organizacij. O teh obiskih so se podrobneje dogovorili na konferenci predsednikov občinskih in medobčinskih odborov in na dveh seminarjih za člane republiškega odbora in njegovih organov.

O obiskih bomo tudi mi poročali. Želimo pa, da bi o ugotovitvah s svojih srečanj z vodstvi osnovnih organizacij pisali v sindikalnem glasilu tudi tisti, ki bodo razgovore vodili, zato jih vabimo k sodelovanju.

s. g.

Pravna posvetovalnica DE**VPRAŠANJE:**

Sem trgovski potnik. Po pravilniku podjetja, kjer delam, se način obračunavanja mojega osebnega dohodka precej razlikuje od drugih delavcev; tako dobim kot osebni dohodek določen odstotek od prometa. Če veliko in dobro delam, tudi dobro zaslužim. Prav zaradi tega je samoupravni organ naše delovne organizacije sklenil, da se trgovski potniki izključijo iz delitve osebnih dohodkov po zaključnem računu. Ali je takšen sklep zakonit? Pri tem naj pomenim, da naš pravilnik nikjer izrecno ne predvideva, da so trgovski potniki upravičeni do delitve osebnih dohodkov po zaključnem računu ali da so pri tej delitvi izključeni.

M. S. – LJUBLJANA

ODGOVOR:

TZDR določa, da ima delavec na podlagi svojega delovnega prispevka glede na delovne in poslovne uspehe delovne enote, v kateri dela, in delovne organizacije kot celote, pravico sodelovati pri delitvi sredstev, ki jih delovna skupnost nameni za osebne dohodke. To pomeni, da je delavčev osebni dohodek odvisen od njegovega

dela, pa tudi od uspeha delovne enote in delovne organizacije. Ze iz teh določil sledi, da ni mogoče avtomatično izključiti nobenega delavca iz delitve sredstev po zaključnem računu. Končno sledi ta ugotovitev tudi iz izrecnega zakonskega določila, da se osebni dohodek delavca ugotavlja z delitvijo sredstev po zaključnem računu; med letom prejema delavec le akontacije osebnega dohodka. Sklep samoupravnega organa, da je delavec izključen iz delitve sredstev za osebne dohodke po zaključnem računu, je v nasprotju z določbami temeljnega zakona o delovnih razmerjih in celo v nasprotju z ustavo. To je tudi stališče sodne prakse.

MIRJANA LIPUŽIČ

KUPON DE — Pravna posvetovalnica

Republiški svet ZSS je na 20. seji, 31. marca 1972. leta sprejel naslednji

SKLEP

Ker bodo delovne organizacije z uresničevanjem ustavnih dopolnil spremenile strukturo in število organov upravljanja, si zato nekateri delavski sveti želijo podaljšati mandat. Taka stališča niso sprejemljiva. Mandat je časovno omejen in si ga tisti, ki so ga dobili od volivcev, ne morejo sami podaljšati, marveč morajo povsod opraviti redne volitve v organe upravljanja. Te morajo biti izvedene po sedaj veljavnih statutarnih določilih in skladno s XV. dopolnilom k Ustavi SFRJ. Zato republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, skladno z XXXI. dopolnilom k Ustavi SR Slovenije, priporoča osnovnim organizacijam sindikatov, naj zagotovijo demokratičen postopek in sodelujejo pri izbiri kandidatov za organe upravljanja v organizacijah združenega dela, da bodo kandidirani najbolj sposobni delavci. Osnovne organizacije sindikata opozarjamo še, da — po sedanji praksi ustavnih sodišč — individualni izvršilni organi ne morejo biti po položaju ali funkciji avtomatično člani delavskega sveta ali kolektivnih izvršilnih organov. Tudi zanje veljajo ob volitvah v organe upravljanja enake pravice in dolžnosti kot za druge člane delovne organizacije.

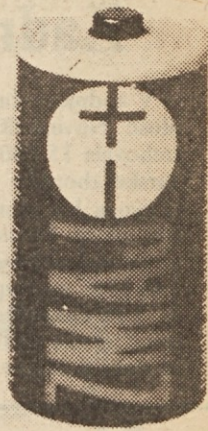
PREDSEDNIK RS ZSS
TONE KROPUŠEK

diferencirana
uporabnost
baterij

ZMAJ 

vam omogoča
optimalno
izkoriščanje energije

super
zlata — za zahtevne aparate
extra
srebrna — za navadne aparate
normal
črna — za razsvetljava



UVELJAVLJANJE USTAVNIH DOPOLNIL

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije sprejema poročilo komisije za samoupravljanje o uveljavljanju ustavnih dopolnil kot izhodišče za politično delovanje sindikatov. S tem v zvezi sprejema po dosedanjih aktivnostih, razpravah v številnih aktivih v delovnih organizacijah in občinah še naslednje sklepe in naloge za aktivnost sindikatov Slovenije na vseh ravneh:

Republiški svet ZSS sprejema naloge v zvezi z uveljavljanjem ustavnih dopolnil po stališčih in ocenah, ki so se oblikovale v političnem delovanju sindikatov. Naloge so obvezne za vse člane. Vodstva sindikalnih organov so odgovorna za izvajanje nalog in dolžna skupaj s članstvom uresničevati sprejete sklepe. Prav tako so dolžna za to ustrezno organizirati svojo aktivnost in tvorno sodelovati v pripravljanju programov za uresničevanje ustavnih dopolnil, in to ob soglasju in podpori delavcev-članov osnovnih organizacij.

Republiški svet zadolžuje svoje organe, da bodoocene, kritični pogledi nazaj in programiranje dela postali praksa vseh organov sindikatov, še posebej izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata v delovnih organizacijah.

Za vodstva organov sindikatov izven delovnih organizacij bo merilo njihove uspešnosti in za njihovo učinkovitost pri uresničevanju ustavnih dopolnil to, kako bodo razgibala in oborožila za akcijo članstvo v osnovnih organizacijah, še zlasti pa njihove izvršne odbore.

Republiški svet ZSS je na 19. seji (25. februarja 1972. leta) sprejel akcijski program, ki predstavlja celoto novih nalog, ki pa se sedaj s sprejetimi sklepi še dopolnjujejo in je dejansko nadaljevanje in konkretizacija že začelih aktivnosti (objavljeno v časopisu Delavska enotnost št. 9, 4. marca 1972. leta). Zato nalog, ki so opredeljene v akcijskem programu, ne navajamo ponovno.

Tudi sklepi II. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije nas zavezujejo, da moramo v tem revolucionarnem procesu za

uresničevanje pravic in dolžnosti delavcev v socialističnem — samoupravnem sistemu izbojevati bitko, katere nosilec je delavski razred. Sožitje različnih razlag in različnega uresničevanja amandmajev ni možno. Zato je nujen spopad, ki ga morajo sprožiti in izbojevati delavci v delovnih organizacijah. Zavedamo se namreč, da v tem ne moremo uspeti samo s prepričevanjem, ne da bi hkrati odpravljali neenotnost v pristopih k razvijanju samoupravljanja. Zato mora sindikat — kot organizirana socialna baza — svojo funkcijo potrditi in ovrednotiti predvsem v osnovnih organizacijah.

V politični akciji je nujno potrebna enotnost vseh subjektov na vseh ravneh, saj gre pri uresničevanju ustavnih dopolnil za ekonomske, sociološke in politične cilje v razvoju samoupravljanja v delovnih organizacijah in v družbi nasploh.

Sindikati morajo povsod odločno nastopiti proti posameznikom ali skupinam, ki se upirajo uresničevanju ustavnih dopolnil in ki so — kot taki — v bistvu nosilci teženj za odtujevanje dohodka temeljnim organizacijam združenega dela. Enako je treba onemogočiti nosilce nesprejemljive ideje, da je samoupravljanje zgolj oblika političnega odnosa, kot tudi tiste, ki zavlačujejo uresničevanje ustavnih dopolnil z utemeljitvijo, češ da je sedaj potrebna zgolj bitka za stabilizacijo in reševanje gospodarskega položaja. V resnici pa je bitka za nove odnose v temeljnih organizacijah združenega dela, v delovnih organizacijah ter za nove odnose med njimi še kako pomemben del boja za stabilizacijo in za utrjevanje naše splošne gospodarske moči.

1. Osnovne organizacije sindikatov v delovnih organizacijah morajo pri svojem delovanju izhajati tudi iz naslednjih načel:

— da mora biti v vsaki delovni organizaciji in v vseh drugih delovnih skupnostih izdelan in politično ter strokovno utemeljen program za uveljavljanje ustavnih dopolnil. Tak program — ki mora vsebovati med drugim tudi načela za ustanovitev TOZD, osnove za njihovo združevanje, in to skladno s skupnimi interesi, ekonomske analize dejanskega stanja itd. — mora pripraviti širša komisija (ali odbor), ki jo imenuje delavski svet in ki mora za ves postopek in naloge določiti tudi ustrezne roke;

— o ustanovitvi temeljne organizacije združenega dela morajo neposredno odločiti delavci, kot to določa ustava;

— v delovnih organizacijah, kjer ne bodo takoj začeli z delom in ne bodo izvolili komisij (odborov) za izdelavo pro-

posameznih dejavnosti naj bi obravnavali programe o uveljavljanju ustavnih dopolnil najmanj v treh delovnih organizacijah in o svojih ugotovitvah seznanili članstvo.

Prav tako morajo republiški odbori sindikatov posameznih dejavnosti ustvariti tesno sodelovanje s sveti pri Gospodarski zbornici SR Slovenije in s poslovnimi združenji. Republiški svet ZSS in republiški odbori sindikatov posameznih dejavnosti morajo s svojimi stališči vplivati na nadaljnji razvoj samoupravljanja v okviru interesnih skupnosti in na njihove programe za uveljavljanje ustavnih dopolnil. Zahtevati morajo, da tudi interesne skupnosti pripravijo svoje programe za kar najbolj učinkovito reševanje ustavnih dopolnil.

4. Ustavna dopolnila moramo uveljaviti v njihovi vsebinski celoti. Ob tem pa moramo sindikati s stališči vplivati tudi na oblikovanje celovitih samoupravnih odnosov tako na področju ustvarjanja dohodka in sporazumevanja o usmerjanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov kot tudi pri medsebojnih odnosih delavcev v združenem delu, v interesnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih, krajevnih skupnostih in tudi na drugih področjih, ki smo jih opredelili v naših dokumentih in v akcijskem programu.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije obravnava skladno s sprejetim akcijskim programom uveljavljanje ustavnih dopolnil in vključuje v svojo nadaljnjo aktivnost naslednje:

— republiški svet bo mimo vprašanj, ki so bila predmet te seje, obravnaval še naslednja vsebinska področja: usklajevanje odnosov med bankami in denarnimi zavodi ter temeljnimi organizacijami združenega dela na osnovi ustavnih dopolnil; uveljavljanje ustavnih dopolnil, ki zadevajo odnos med delovnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z blagovnim prometom in s posredovanjem uslug ter proizvodnimi delovnimi organizacijami; samoupravne odnose v delovnih organizacijah, ki poslujejo z udeležbo tujega kapitala; razvoj in odnose v interesnih skupnostih; usklajevanje in razvijanje samoupravnih sporazumov o usmerjanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov; integracijski procesi na samoupravnih osnovah. Za ta vsebinska področja vprašanj v sindikatih že pripravljamo analize, ocene in predloge (npr. samoupravni sporazumi), ki bodo obravnavani v naslednjih mesecih na sejah organov slovenskih sindikatov in na seji republiškega sveta ZSS;

— predsedstvo republiškega sveta ZSS in sekretariat CK ZKS bosta v aprilu letos na osnovi pripravljenih analiz obravnavala samoupravni položaj delavcev v dislociranih enotah;

grama, naj na pobudo sindikata organizirajo delavce, da sprejmejo na zboru delavcev dela delovne organizacije (podjetja, zavoda ipd.) sklep o ustanovitvi temeljne organizacije združenega dela, in to tedaj, ko ta del delovne organizacije pomeni delovno celoto, v kateri se uspeh skupnega dela delavcev lahko potrdi kot vrednost na trgu ali v delovni organizaciji in je lahko na tej podlagi samostojno izražen. Če bo sprejet tak sklep, morajo delavci uresničiti tudi ustavno dolžnost o združevanju TOZD v okviru delovne organizacije na novih osnovah in novih odnosih;

— da so odgovorne za družbenopolitično izobraževanje delavcev, saj uresničevanje novih odnosov zahteva več razumevanja in vse več znanja o družbenih in ekonomskih zakonitostih in kategorijah. Zato naj izdelajo program za tovrstno izobraževanje, ki ga je treba tudi takoj uresničevati, da bodo delavci razumeli pojme, ki jih uporabljajo v vsakodnevnem procesu družbene reprodukcije, v proizvodnji, pri dohodku in sicer v samoupravnih odnosih;

— v statutih je treba opredeliti pravice delavcev, organiziranih v sindikatih, v TOZD in v vseh drugih organizacijah združenega dela, saj bo možno take nove odnose uveljavljati samo ob nujno potrebni večji angažiranosti in odgovornosti sindikatov. Uskladitev omogoča XXXI. dopolnilo k ustavi SR Slovenije in gradivo republiškega sveta ZSS;

— da se ustvarjajo enaki pogoji za vse, ki sodelujejo v procesu uresničevanja samoupravljanja, delavcu-samoupravljalcu pa je treba priznati tudi delo v samoupravljanju in ne le delo v proizvodnji;

— da bodo uspešno uresničevale svoje naloge, morajo za to ob najtesnejši delovni povezanosti z Zvezo komunistov, Zvezo mladine in s samoupravnimi organi oblikovati enotna stališča v političnem aktivu delovne organizacije. S stališči mora biti seznanjen vsak član delovne skupnosti.

2. Organi sindikata v občini morajo v organizacijskem in vsebinskem pogledu povečati svojo aktivnost. Izkušnje nekaterih občinskih organizacij sindikatov pri uresničevanju ustavnih dopolnil moramo izkoristiti za še učinkovitejšo dejavnost sindikatov v vseh občinah. Zato republiški svet ZSS priporoča:

— pospešeno dejavnost že ustanovljenih komisij. Tam, kjer takih komisij nimajo, pa takojšnje ustanovitev komisij za samoupravljanje. V njihovo delovanje je treba takoj vključiti tudi predstavnike drugih družbenopolitičnih organizacij, skupnosti in delovnih organizacij;

— predsedstvo republiškega sveta ZSS naj še v aprilu letos pripravi posvetovanje s sindikalnimi aktivni v občinah o uresničevanju ustavnih dopolnil, in to na osnovi na tej seji sprejetih ocen in stališč. Predsedstvo republiškega sveta bo dalo pobudo, da se teh sej udeležijo tudi predstavniki CK ZKS;

— komisiji republiškega sveta ZSS za samoupravljanje ter za ekonomske odnose in ekonomsko politiko naj po regionalnih posvetovanjih organizirata sestaneke s predsedniki občinskih komisij za samoupravljanje in ekonomske odnose, da bi komisije uskladile svoje programe;

— zaradi zahtevnosti celotne akcije in za uskladitev njene politične vsebine ter za enotno uresničevanje ustavnih dopolnil bo republiški svet ZSS objavil med drugim naslednja gradiva: Temeljna organizacija združenega dela v samoupravnem sistemu (izdano aprila 1972); Postopek za ustanovitev temeljne organizacije združenega dela in Osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD (maj 1972). Mesto in vloga sindikata v delovnih organizacijah in v občini (april 1972). Minulo delo v samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosih (prvi zvezek: Ekonomska in družbena izhodišča in definiranje pojma — april 1972; drugi zvezek: Predlogi konkretnih rešitev — sledi pozneje) in druge tovrstne publikacije. Stališča v teh gradivih so sprejeta na sejah pristojnih komisij pri CK ZKS in republiškem svetu ZSS;

— republiški svet ZSS bo seznanil skupščino SR Slovenije s poročilom in z nalogami sindikatov za uresničevanje ustavnih dopolnil ter ji priporočil, naj o tem razpravljajo še njeni organi;

— enako bo seznanil Gospodarsko zbornico SR Slovenije in ji priporočil, naj o tem razpravljajo še njeni organi, ki naj se po svojem položaju vključijo v prizadevanja za uveljavljanje ustavnih dopolnil;

— republiški svet ZSS priporoča strokovnim in znanstvenim združenjem ter strokovnim društvom, naj se s svojim članstvom vključijo v uresničevanje ustavnih dopolnil in s predlogi in svojim znanjem prispevajo k uveljavljanju novih odnosov v naši družbi;

— republiški svet sprejema pobudo, da skupaj z Dopisno delavsko univerzo Slovenije in njenim centrom za samoupravno zakonodajo sodelujejo organi republiškega sveta ZSS pri vsebinskem oblikovanju normativnih rešitev v okviru interne zakonodaje delovnih organizacij.

PREDSEDNIK RS ZSS
TONE KROPUŠEK

Ljubljana, 31. marca 1972. leta

— spodbujati aktivnost občinskih skupščin in njihovih organov (zborov delovnih skupnosti), še posebej občinskih komisij za interno zakonodajo delovnih organizacij, ki morajo svojo dejavnost usmeriti na ustavnost, zakonitost in primernost predlaganih vsebinskih in organizacijskih rešitev ter samoupravnih norm;

— da pripravijo v sodelovanju z republiškim svetom ZSS in republiški odbori sindikatov posameznih dejavnosti razgovore s komisijami za pripravo programov o uveljavljanju ustavnih dopolnil. Na teh sestankih naj bi ocenili dosežanje delo, poenotili stališča in opredelili svoj odnos do še neresenih vprašanj ter pospešili programirano delo;

— organi političnih organizacij v občinah naj izberejo najmanj tri delovne organizacije, kjer naj bi njihovi predstavniki sodelovali v pripravljanih in oblikovanih programov o ustavnih dopolnilih in pri njihovem uresničevanju;

— v pripravah na seminarje za predstavnike osnovnih sindikalnih organizacij v občini se morajo sindikalni sveti tesno povezati z delavskimi univerzami in drugim strokovnim institucijami, da bi dosegli tudi v strokovnem pogledu kar najboljše pogoje za izvedbo zastavljenih nalog;

— občinski sveti morajo biti pobudniki priprav za izvedbo družbenega dogovora v občini o družbeno-ekonomskem izobraževanju samoupravljalcev;

— v statutih občin je treba opredeliti vlogo in mesto sindikatov;

— občinski sveti Zveze sindikatov so soodgovorni za izvedbo posvetovanj o uveljavljanju ustavnih dopolnil. Predlagamo, da se za to povežejo z občinskimi komiteji ZK in skupaj z njimi ocenijo uveljavljanje ustavnih dopolnil in sprejmejo skupne naloge;

— občinski sveti naj si zagotovijo, da jih bodo komisije (odbori) v delovnih organizacijah redno obveščale o rezultatih svojega dela, da bi mogli izkušnje, probleme in dileme posredovati svojim predsedstvom in svetom ter republiškim organom sindikatov.

3. Republiški odbori sindikatov posameznih dejavnosti naj po akcijskem programu Zveze sindikatov Slovenije in po svojih akcijskih programih obravnavajo uveljavljanje ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah ter na teh osnovah sprejmejo konkretne naloge. Pri uveljavljanju ustavnih dopolnil morajo republiški odbori sindikatov posameznih dejavnosti sodelovati pri izvajanju sprejetih programov na osnovi skupnih dogovorov med sindikati. Republiški odbori sindikatov

Zadrega z ivericami

V zadnjem času je čutili vse večje pomanjkanje ivernih plošč. Novogoriška tovarna pohištva Meblo bi jih letos potrebovala 15.000 kubičnih metrov, po sklepu zvezne gospodarske zbornice pa jih bo dobila le 6600 kubičnih metrov iz uvoza, kar pomeni, da jim bo primanjkovalo 8400 kub. metrov plošč. Preostalo količino naj bi Meblu dobavili domači proizvajalci. Če jih ne bodo, bodo morali v Meblu ustaviti ali zmanjšati proizvodnjo pohištva v tovarni in pri kooperantih za 100 delovnih dni, kar pomeni tretjino predvidene proizvodnje. To pa tudi pomeni, da bo ta tovarna prisiljena — če ne dobi zadostne količine iverk — odpustiti 340 ljudi. —pk

KOMENTATORJEV STOLPEC

Končno čisti računi

Vse kaže, da bomo s pomočjo novega davčnega sistema, ki naj bi ga v naši republiki uzakonili še letos, uveljavljati pa začeli leta 1973, vpeljali v našo davčno politiko bolj čiste račune, kot smo jih prebiral doslej. Tako naj bi končno potegnili jasno črto med davčinami in prispevki občanov. Predlagatelji novega davčnega sistema namreč sodijo, da je treba razmejiti sedanje družbene obveznosti na tiste, ki so po vsebini in namenu dejansko davščine in so utemeljene v zakonu in drugih predpisih, ter na prispevke, ki izhajajo iz družbenih dogovorov in zagotavljajo neposredne pravice občanov oziroma izražajo solidarnost vseh zaposlenih, če nastopijo dogovorjene okoliščine.

Z novim davčnim sistemom naj bi razen tega uveljavili tudi čimbolj neposreden odnos med zavezanci za družbene davke in upravljavci oziroma uporabniki teh sredstev. Zato je potrebno zagotoviti takšno delovanje samoupravnih skupnosti, ki bo v največji meri zagotavljalo vpliv neposredno zainteresiranih občanov na porabo sredstev. To pa je možno doseči le, če bodo tudi občani vedeli, da neposredno financirajo posamezne družbene dejavnosti. Več kot upravičen je torej predlog, naj občani sami plačujejo dogovorjene obveznosti iz svojih osebnih dohodkov. Ta zahteva pa narekuje uvedbo že tolikokrat predlaganega sistema bruto osebnih dohodkov.

Dosedanje metodo odtujevanja rezultatov dela proizvajalcev, ki je značilna za klasičen sistem državnih odnosov, naj bi torej zamenjali s čedalje širšim samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, kako kriti splošne družbene potrebe.

Da bi bili računi, koliko kdo prispeva za splošne potrebe, še bolj čisti, naj bi razmejili tudi obveznosti občanov in organizacij združenega dela. Med obveznosti, ki jih plačujejo občani, naj bi prišteli tiste, ki služijo za zadovoljevanje tistih splošnih družbenih potreb, ki so najbolj neposredno povezane z njihovimi interesi in ki opredeljujejo njihove pravice in delovanje družbenih služb. Med obveznosti organizacij združenega dela pa naj bi prišteli tiste, ki služijo za zadovoljevanje predvsem takšnih splošnih družbenih potreb, ki v večji meri neposredno vplivajo na pogoje gospodarjenja (kot so strokovno izobraževanje, razvoj znanosti itd.), ali predstavljajo obveznosti organizacij združenega dela iz „minulega dela“. Iz teh obveznosti naj bi financirali tudi del potreb družbeno-političnih skupnosti.

Takšna načela opredelitev obveznosti izhajajo še zlasti iz vsebine sklepov 2. kongresa samoupravljalcev, po katerih so nosilci pravic in obveznosti za splošne družbene potrebe delovni ljudje v združenem delu, organizirani hkrati kot proizvajalci in uporabniki storitev družbenih služb. V. B.

TRGOVCI PROTESTIRAJO, KER JIM JE BILA ODVZETA PRAVICA DO RETENCIJSKE KVOTE, USTVARJENE NA RAČUN PRODAJE ZA DEVIZE

Če levica ne ve, kaj počne desnica

Bo tistih sedem milijonov dolarjev, ki so doslej pripadali trgovini na račun retencijske kvote, pomenilo zadostno spodbudo preostalemu gospodarstvu, da bi doseglo za 100 milijonov dolarjev večji izvoz, torej izkupiček, ki ga je doslej ustvarjala trgovina z devizno prodajo, poslej pa ga ne bo več?

Na račun prodaje blaga za tuja plačilna sredstva smo lani v vsej državi iztržili kakih 100 milijonov dolarjev, od tega samo v Sloveniji 20 milijonov dolarjev. Tak rezultat, sicer boljši kot prejšnja leta, očitno kaže, da devizna prodaja, ki v Sloveniji predstavlja 2,2 % celotnega iztržka v maloprodaji, ne pomeni samo visoke aktivne postavke v naši plačilni bilanci, temveč če upoštevamo, kaj vse tujci in naši ljudje kupujejo za devize — tudi obliko najcenejšega izvoza, ki bi jo torej veljalo pospeševati, ne pa zmanjševati.

Kot vse kaže, pa se bo bodoči razvoj, žal, obrnil ravno v slednjo smer. Hkrati s tem, ko je bila gospodarstvu ob koncu februarja priznana pravica do večje retencijske kvote, skratka do večjega deleža pri ustvarjenih devizah, trgovske organizacije „po novem“ sploh nimajo več pravice do retencije, če le-ta izhaja iz devizne prodaje. Tako so trgovske delovne organizacije prišle še ob tistih sedem odstotkov retencijske kvote, kot jim je bila priznana po dosedanjih predpisih in ki so jo uporabljale predvsem za uvoz specifične opreme, potrebne pri modernizaciji in razširitvi maloprodajnih zmogljivosti.

Ko so o tem problemu razpravljali na zadnji seji izvršilnega odbora Poslovnega združenja za trgovino Ljubljana — seje so se udeležili tudi predstavniki Gospodarske zbornice SRS — so v razpravi še posebej poudarili, da je ta ukrep, pojasnjen s posebno okrožnico Narodne banke SFR Jugoslavije, prišel povsem nepričakovano in ne da bi o zadevi poprej razpravljali v pristojnih organih. Prav zaradi takega, očitno zakulisnega ukrepanja, sploh ni znano, kakšno naj bi bilo ekonomsko opravičilo omenjenega sklepa Narodne banke SFRJ.

„Vsak ukrep, ki destimulira izvoz — prodaja blaga za devize pa pomeni celo obliko najcenejšega in zato donosnejšega izvoza — po mojem prepričanju ni v skladu s prizadevanji za izboljšanje trgovske in plačilne bilance,“ je na tej seji poudaril

Lojze Fortuna, direktor Poslovnega združenja za trgovino Ljubljana. „Zato tudi nameravam v slovenski skupščini zastaviti poslansko vprašanje Izvršnemu svetu SR Slovenije, in sicer, kako slovenski izvršni svet ocenjuje ukrep Narodne banke SFR Jugoslavije, ki ukinja pravico do retencije trgovskim delovnim organizacijam, ter drugič, kakšno stališče je oziroma bo zastopal v medrepubliškem komiteju pri obravnavanju navedenega vprašanja.“

IZ ŽEPA V (ČIGAV) ŽEP?

Velja povedati tudi naslednje: marsikaj kaže, da je omejen ukrep Narodne banke SFR Jugoslavije ne le sporen,



temveč tudi nezakonit. Po veljavnih predpisih se namreč prodaja blaga za devize identificira z izvozom blaga. Tudi za devizno prodajo blaga bi torej mo-

rala veljati enaka retencijska kvota, kot velja pri izvozu blaga in storitev, to je 20 %. Namesto da bi Narodna banka tako retencijsko kvoto priznala tudi trgovskim delovnim organizacijam, če in kadar prodajajo blago za devize, jim je odvzela še tistih sedem odstotkov, kolikor so jih imeli doslej. Vprašanje je, če bo tistih sedem milijonov dolarjev, ki smo jih s tem prihranili, pomenilo zadostno stimulacijo preostalemu gospodarstvu, da bi letno izvozilo vsaj za tistih 1000 milijonov več blaga in storitev, kolikor je doslej v skupno devizno blagajno prispevala trgovina s prodajo za tuja plačilna sredstva. Trgovci namreč pravijo, da pod sedanjimi pogoji za devize ne bodo več prodajali, ker imajo s tem samo povečano delo in sitnost, ne da bi bilo to tudi ovrjedneno na način, ki bi bil zanje vsaj malo spodbuden.

Za tokrat bi torej lahko sklenili naša razmišljanja z ugotovitvijo, da se je spet zgodilo nekaj, kar se pri nas ne bi smelo več dogajati in ponavljati, da namreč levica ne ve, kaj počne desnica.

O razpletu te zadeve bomo še poročali v našem listu. —mG

S trgovom ni težav!

Polovica proizvodnje »Iskre« — Železniki gre na tuja tržišča

Iskrina tovarna majhnih elektromotorjev v Železnikih je predvidela, da bo letos izdelala blizu 3 milijone elektromotorjev ali skoraj za milijon več, kot lani. Kljub temu bo lahko krila le najnujnejše potrebe po teh izdelkih. Če bi bile njene zmogljivosti večje, bi lahko dobila še za tretjino več naročil.

Najmočnejši odjemalec te tovarne je Gorenje, ki jih bo v črpalke za pralne stroje in v druge gospodinjske aparate vgradilo 525. Med večjimi domačimi odjemalci so še Rade

Končar, Energoinvest in Loške tovarne hladilnikov. Kar polovico svoje proizvodnje pa bo Iskra Železniki izvozila in tako pridobila skoraj 3,5 milijona dolarjev. Prodaja na Dansko, v Združene države Amerike ter v Italijo in v Zahodno Nemčijo. Pri izvozu v slednji državi gre za zamenjavo s firmama Girmi in Braun, ki v Selško dolino dobavljata sestavne dele za različne gospodinjske aparate. Le-teh nameravajo letos sestaviti kakih 180.000, vendar morajo njihovo proizvodnjo trenutno nekoliko zadrževati, ker jim za-

radi devalvacije dinarja in višjih carinskih davkov povzročajo zelo visoko izgubo.

V načrtih Iskre Železniki o izrednem povečanju letošnje proizvodnje, ki naj bi letos dosegla vrednost 135 milijonov dinarjev ali za 50 milijonov več kot lani, je upoštevan tudi delež obrata v Idriji. Ustanovljen je bil lani in sedaj zaposluje 190 delavcev. Predvideno je, da bodo že letos zanj zgradili nove prostore in s tem omogočili povečati kolektiv na 250 do 300 delavcev. M.

V OBJEKTIVU

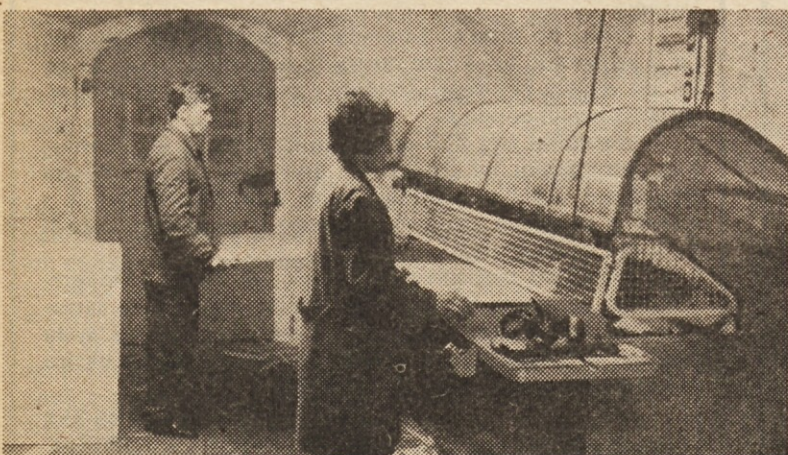
Eurostar v Škofjo Loko!

Po vseh večjih krajih Slovenije so leta 1958 ustanovljali zavode za usposabljanje invalidnih oseb. Eden redkih, ki še obstajajo, je v Škofji Loki. Danes se imenuje „Embalžno grafični zavod“ in se je razvil iz kolektiva, ki je sprva štel tri zaposlene, že skoraj v pravo podjetje s 172 delavci.

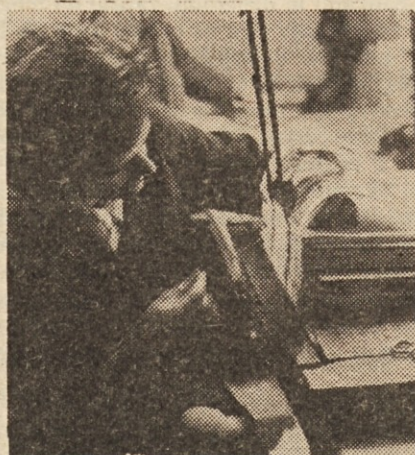
V prvih letih je bila njihova dejavnost knjigeštvo, potem šiviljstvo na domu, leta 1962 pa so se začeli ukvarjati s tiskarstvom in z lesno galanterijo. Tega leta so tudi ukinili šiviljstvo in kasneje začeli izdelovati izdelke iz plastike in kartonsko embalažo. Danes je najmočnejša tiskarska dejavnost, povezana z embalažo. V skromnih in skoraj popolnoma neprimernih delovnih prostorih v

nekdanjem spodnjem gradu so zadnja leta ustvarili več, kot bi pričakovali, če si ogledaš njihovo „tovarno“. Osem oskarjev za embalažo v zadnjih letih pričča o visoki kvaliteti njihovih izdelkov. In zadnji dve leti še celo več. Letos so dobili že drugič najvišje evropsko priznanje za embalažo — Eurostar.

Njihova dejavnost se je toliko razširila, da že dolgo mislijo na nove delovne prostore in, če ne bi imeli težav pri lokaciji, bi že gradili novo proizvodno halo blizu železniške postaje. V prvi fazi naj bi zgradili proizvodne prostore s 4.800 kvadrnimi metri. Ob tem pa bi povečali število zaposlenih na 300, proizvodnjo pa več kot počvojili. A. A.



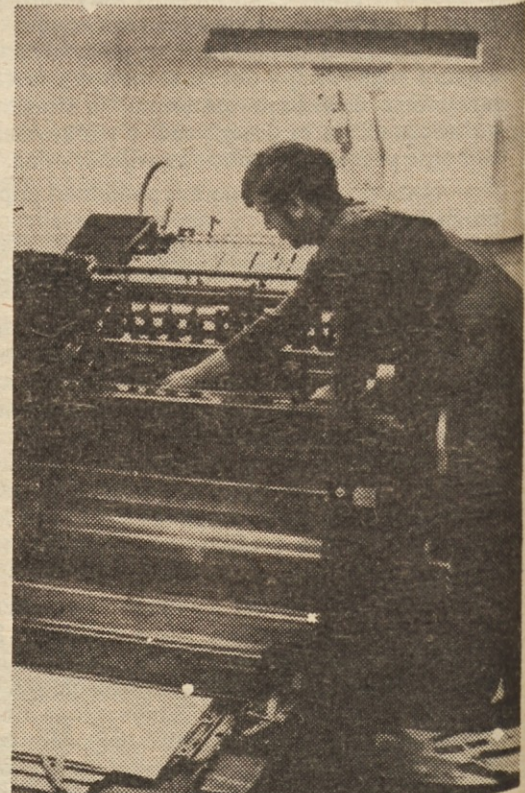
Za rezanje lepenke na stroju je treba najprej natančno narediti model



Še vedno se ukvarjajo tudi z manjšimi uslugami, kot je na primer vezava različnih revij



Lepenko za kartonsko embalažo režejo svedo strojno



Tiskarski stroj je eden njihovih največjih dragocenosti in tiskanje njihova perspektiva

Njegova misel je naše hotenje

(Nadaljevanje s 1. strani)

ljani se je začelo v času, ko je Boris Kidrič govoril o pomenu prosvetljenosti ljudi in jih pozival k izobraževanju z besedami: „Prosvetljenost našega ljudstva je danes, ko si je priborilo oblast, prav tako potrebna, kot sta mu potrebna kruh in voda...“

Stotine in tisoče ljudi z najrazličnejšimi interesi, z različno predizobrazbo: delavci, kmetje in inteligenca so sledili temu klicu. Razvoj delavskih univerz so od ustanovitve dalje spremljali, usmerjali in podpirali tudi sindikati. Na njihovo pomembno vlogo pri oblikovanju novih kadrov je opozoril tudi Boris Kidrič, ko je poudaril, „da je razvijanje volje do strokovnega izpopolnjevanja ena pglavitnih nalog sindikatov... eden izmed osnovnih pogojev, da se iz delavskega razreda lahko množično formirajo novi kadri...“

Vsem nam je skupna želja, da bi jutri znali več, da bi bolje delali in samoupravljali, in vse povezuje med seboj ime Borisa Kidriča – cilj, za katerega je on živel in umrl: osvoboditev delavca in sreča človeka.

Iz govora Rudija Bregarja na proslavi ob 60-letnici rojstva Borisa Kidriča

TOVARNA USNJA SLOVENJ GRADEC PO POTEH STABILIZACIJE

DOGOVOR ZA AKCIJO

Doslej so v Mislinjski dolini izoblikovali in sprejeli programe za gospodarjenje le v dobri polovici delovnih organizacij. Med delovne skupnosti, kjer so tak program že sprejeli, sodi Tovarna usnja Slovenj Gradec, kjer so lani ustvarili za približno 70 milijonov realizacije, z izvozom pa iztržili 12 milijonov dinarjev.

V slovenjgraški tovarni usnja so zadnja leta občutno zmanjševali proizvodnjo usnja, ob tem pa urejali nove obrate in uvajali novo proizvodnjo. Tako deluje v okviru usnjarne oddelek za izdelavo okvircev za čevljarstvo industrijo ter oddelek za izdelavo montažnih podplatov. Obrat gumirane žime prodaja večino izdelkov tujim kupcem, predvsem tovarnam Fiat, Lancia, Audi, VW, Alfa Romeo in drugim. Zavoljo velikega povpraševanja po izdelkih iz gumirane žime povečujejo prostore obrata za proizvodnjo gumirane žime, saj morajo najmanj podvojiti zmogljivosti obrata, da bi lahko ustregli vsem kupcem.

Program Tovarne usnja Slovenj Gradec o gospodarjenju v razmerah stabilizacije posveča posebno pozornost nadaljnjemu povečevanju produktivnosti, izboljševanju organizacije dela in tehnologije ter še intenzivnejšemu vključevanju v mednarodno blagovno menjavo. Strokovne službe pa imajo nalogo, da še v tem mesecu posredujejo v javno razpravo predlog srednjeročnega programa razvoja

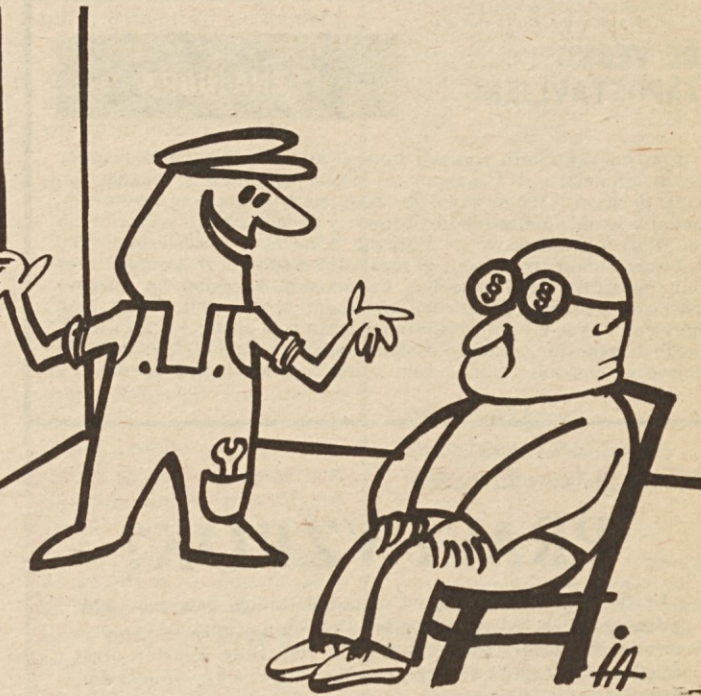
delovne organizacije, pri čemer morajo upoštevati tudi morebitno nadaljnje preusmerjanje proizvodnje ter osvajanje novih proizvodov.

Samoupravni organi Tovarne usnja Slovenj Gradec so v stabilizacijskem programu, med drugim tudi poudarili potrebo po nadaljnjem izboljševanju kvalifikacijske sestave zaposlenih.

Pomembno je tudi, da so v slovenjgraški Tovarni usnja določili odgovorne nosilce nalog, ki jih določa stabilizacijski program, in to tako za posameznike kot službe.

(An)

VEČJI VPLIV DELAVCEM



— Očitno si boste morali omisliti nove naočnike

KAJ VPLIVA NA DOBRO ALI SLABO POČUTJE DELAVCEV V AGROKOMBINATU MARIBOR

Od lepih stališč očitno ni mogoče živeti

Kako živi kmetijski delavec, kakšna je njegova samoupravna veljava, kolikšni so njegovi osebni dohodki, ali ima možnosti, da izboljšuje svoj osebni in družbeni standard, kakšne so njegove delovne razmere in kako se počuti kot delavec?

Na vsa ta vprašanja sta skušala odgovoriti predsednik sindikata v mariborskem kmetijskem kombinatu inž. Borut Ambrožič in Stanko Kos, tajnik sindikalne organizacije v obratu Pekre.

Borut Ambrožič: „Lani se nam je obzorje nekoliko zjasnilo. Kljub suši in drugim ujmam ter gospodarskim in poslovnim težavam smo prvič po mnogih letih končali poslovno leto z dobičkom. Ni sicer velik, toda dobiček je in upamo, da bo v bodoče večji. Zaradi tega je zdaj med nami manj črnogledov, kot jih je bilo poprej, ko smo ob zaključnih računih ugotavljali le izgubo. So pa naši delavci močno nezadovoljni zavoljo izredno nizkih osebnih dohodkov. Naši prejemki so v poprečju še vedno za 500 di-

narjev nižji, kot je republiko poprečje v kmetijstvu.“

Stanko Kos: „In za dva ali celo trikrat nižji kot je poprečje v nekaterih drugih strokah, denimo v elektrogospodarstvu.“

Pravijo, da za zdaj nimajo možnosti za občutnejše povečanje osebnih dohodkov. Vsa razpoložljiva sredstva porabijo za obnovo kmetijskih površin in za investicije pa za vračanje kreditov, ki jih dobivajo pod zelo neugodnimi pogoji; vrtni jih morajo v treh letih, ko vložena sredstva največkrat še niso dala niti dinarja. Nujno potrebujejo

denar za nakup novih kmetijskih strojev, saj so zdajšnji izrabljeni že 77-odstotno. Še zlasti jim primanjkuje traktorjev. V obratih mešalnica in strojna postaja delajo s traktorji, ki bi jih morali že zdavnaj odpisati; podobno je tudi v kmetijskih obratih Pekre, Radvanje in Rače.

Sredstev za povečanje osebnih dohodkov torej ni in zato se dogaja, da mnogi delavci in strokovnjaki iščejo delo drugod, kjer so plače večje in delovne razmere boljše. Ob koncu leta 1970 je bilo v kombinatu zaposleno 773 delavcev. Med letom jih je odšlo iz podjetja 278, se pravi več kot tretjina. Sicer so lani na novo zaposlili kakih 200 delavcev, toda kdo ve, koliko časa bodo ostali v kombinatu. Manjka jim predvsem strokovnjakov. Po sistematizaciji delovnih mest bi moralo delati v njihovem podjetju 32 strokovnjakov z visoko izobrazbo – imajo jih 17, 136 s srednjo šolo – zdaj jih je 56 in 489 delavcev s končano poklicno šolo – teh je zdaj 200. Imajo pa dvakrat več priučenih delavcev in šestkrat več nekvalificiranih, kot jih po aktu o sistematizaciji potrebujejo.

Borut Ambrožič: „Tudi star način delitve osebnih dohodkov – norma ure in 10 odstotkov ob zaključnem računu, če je obrat dosegel plan – ni bil dober, ker je premočno spodbujal delavca k boljšemu delu na delovnem mestu in k večjemu uspehu obrata. Pripravljamo nov način nagrajevanja, ki bo temeljil na analitični oceni delovnih mest. S tem si seveda ne bomo mogli zboljšati plač. Radi bi le zagotovili pravičnejšo razdelitev tistega, kar ustvarimo, najnižje plačanim delavcem pa vsaj 900 dinarjev mesečno. Občutnejše zvišanje osebnih dohodkov pa bo odvisno le od večjih proizvodnih učinkov – na tem področju moramo še marsikaj storiti – in od izboljšanja znanih neugodnih razmer, v katerih delujejo kmetijske delovne organizacije, kar pa ni v naši moči.“

Razen osebnih prejemkov še marsikaj vpliva na dobro ali slabo počutje delavcev. Denimo možnost, da kot samoupravljavec sodeluje pri vseh odločitvah. Mnogi njihovi delavci te možnosti še nimajo. Celo obratni delavski sveti, ki se dokaj neredno sestajajo, le malo odločajo, več priporočajo. Oblikovanje in delitev dohodka je v pristojnosti centralnega delavskega sveta. Tako imenovani delavskih amandmajev še niso uresničili; te dni pripravljajo dodatek k statutu, ki bo omogočil obratnim delavskim svetom, da bodo bolj neposredno gospodarili z ustvarjenimi sredstvi. Še veliko pa bo treba storiti, da bi tudi delavci v obratu kot samoupravno organiziran kolektiv sodelovali pri teh odločitvah.

Stanko Kos: „Pred nedavnim smo v kombinatu ustanovili komisijo, ki je skušala ugotoviti, koliko je pri nas neupravičenega socialnega razlikovanja. Ni ugotovila kdove kaj, pa vendar že uresničevanje tistega, kar je predlagala, ustvarja v kolektivu boljše razpoloženje. Prej smo, na primer, imeli strokovnjaki in delavci različne dnevnice, zdaj so vse enake. Zahtevali smo tudi, naj bi v prihodnje dali več sredstev za družbeno stanovanjsko gradnjo, saj delavec s posojilom, ki ga dobi, in še s svojimi prihranki ne more kupiti niti parcele.“

Borut Ambrožič: „Nekaterih predlogov te komisije ne bomo mogli uresničiti sami, zato smo jih naslovili na višje forume. Pri nas dela med sezono tudi do 200 sezonskih delavcev. Njim štejejo za pokojninsko dobo le osem mesecev na leto, torej morajo ti delavci delati 60 let, da si prislužijo pokojnino. Predlagali smo, naj bi sezonce priznali za pokojninski staž število delovnih ur, saj delajo na dan po 10 ali celo 12 ur. Stalni kmetijski delavcem pa bi morali po našem mnenju pristeti vsaj sto delovnih ur na leto, ker pozimi marsikaj dan ne delajo.“

In še nekaj smo vsi skupaj rekli: Od lepih stališč in dobro napisanih resolucij očitno ni mogoče živeti. Za izboljšanje razmer v našem kmetijstvu je treba čimprej tudi nekaj storiti. Vsak tak ukrep pa bo še kako vplival na dobro počutje delavcev v kmetijskih gospodarskih organizacijah.

JANEZ VOLJČ

RAZPIS

Časopisno založniško podjetje „DELAVSKA ENOTNOST“

razpisuje prosto delovno mesto

KURIRJA

Pogoj za zaposlitev: dokončana osemletka in odslužen kadrovski rok. Prednost imajo mlajši kandidati.

Stanovanja ni, osebni dohodki po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke CZP Delavska enotnost. Nastop dela po dogovoru. Svojo prošnjo naslovite na: CZP Delavska enotnost, 61000 Ljubljana, Dalmatinova 4. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

MREŽNO PLANIRANJE JIM ZAGOTAVLJA GRADNJO V PREDVIDENEM ROKU

VČERAJ Z ZAMUDO, DANES PRED ROKOM

Vsak delavec na gradbišču ve, kaj mora delati, do kdaj mora delo opraviti in koliko bo zaslužil

Pred leti je bilo tudi SGP „Vegrad“ iz Velenja med tistimi v naši gradbeni operativi, ki so tudi za leto zamujali z rokom dograditve posameznih objektov. Lani pa so gradbinci iz Velenja uspeli zgraditi pred rokom več objektov, tako novo veleblagovnico ljubljanskega podjetja NAMA v Velenju, novo osnovno šolo v Velenju, stolpnice ob Partizanski cesti, stolpič ob Prešernovi cesti – tega so zgradili kar 90 dni pred dogovorjenim rokom – novo zgradbo podružnice Ljubljanske banke itd. Veleblagovnico NAMA v Velenju so zgradili v rekordnem času – v samo 180 delovnih dneh.

Zanimalo nas je, kako je uspelo Velenjčanom v sorazmerno kratkem času opraviti zamude pri gradnji objektov in doseči, da so večji objekti zgrajeni pred rokom in v resnično rekordnem času.

V pogovoru z vodjem proiz-

vodno-tehnične službe, dipl. inž. Muharemom Boličem smo izvedeli, da so v SGP „Vegrad“ Velenje dosegli pomembno prelomnico v gospodarjenju predvsem z izpopolnitvijo sistema planiranja. Zato je tudi razumljivo, da je ena od osnovnih nalog, ki so jo zapisali v stabilizacijski program, dograditev objektov v predvidenem roku z obvezno uporabo mrežnega planiranja ter obvezno spremljanje gradnje objektov z mesečnimi plani. Mrežno planiranje pa nameravajo v letu 1972 razširiti tudi na partnerje, ki sodelujejo pri gradnji.

V velenjskem SGP „Vegrad“ so najprej uporabljali linearno planiranje, zdaj pa že dve leti uporabljajo mrežno planiranje. Prvič so uporabili mrežno planiranje pri gradnji novega stanovanjskega naselja Julino brdo v Beogradu, kjer so zgradili doslej že 640 stanovanj in kjer so se, kot sami pravijo, učili, kako je

treba mrežni plan izdelati in kako ga pozneje tudi uporabljati.

Ko dobijo v podjetju dokumentacijo, jo v tehnološki pripravi podrobno preučijo in po kontroli popisov del in izmer opravijo potrebne uskladitve s tehnologijo, zatem pa se lotijo tehnološke obdelave dokumentacije. Ta faza dela med drugim vsebuje pripravo sheme gradbišč, izdelavo tehnoloških načrtov ter izdelavo mrežnega plana in Gantovega grama, ki je v posebno pomoč zlasti delovodjem, saj je delo natančno programirano po dnevih in tednih.

S plani so določeni termini, prav tako pa je določena tudi potrebna delovna sila, materiali, mehanizacija, druga oprema, opažni material in drugo. Plani so izdelani dokaj podrobno; predvidena je vsaka naloga do zadnjega delavca na gradbišču. Tako resnično vsakdo ve, kdaj

mora začeti posamezno delo, kdaj ga mora dokončati in koliko bo pri tem delu tudi zaslužil. Planiranje tako tudi dejansko vsakdo občuti. Seveda pa so izredno pomembne tudi redne in pravočasne informacije z gradbišč, da bi ob morebitnem nepredvidenem dogodku lahko ukrepali.

V SGP „Vegrad“ Velenje si zdaj prizadevajo, da bi sistem mrežnega planiranja uveljavili tudi pri soizvajalcih. V prihodnje se bodo tako morali tudi obrtniki, če bodo želeli delati za SGP „Vegrad“ Velenje, obvezno vključiti v sistem planiranja. Sicer pa posvečajo v SGP „Vegrad“ Velenje posebno pozornost usposabljanju kadrov za spremljanje in uporabo mrežnih planov, saj želijo, da plani ne bi bili samo kos papirja. Letos pa bodo pri izdelavi mrežnih planov v celoti uporabljali elektronski računalnik.

(vš)

... v jugoslovanskih sindikatih

ŠE VEDNO
ZAPOSTAVLJENI

ČRNA GORA

Eno od centralnih vprašanj tretjega kongresa Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Crne gore, ki je bila pred dnevi, je bilo nagrajevanje delavcev v teh dejavnostih. Že dolga leta zaposleni v osnovnih, srednjih šolah, v kulturnih institucijah, v organih oblasti večine občin ter delavci v zdravstvu – z izjemo zdravnikov specialistov – ne dobivajo dohodkov na podlagi rezultatov svojega dela. Konferenca je tudi opozorila, da družba tem dejavnostim še vedno ne priznava ustreznih sredstev za razširitev materialne osnove dela. Kot najbolj zgovoren dokaz tej svoji trditvi so delegati navedli dejstvo, da v družbenih dejavnostih zaostajajo osebni dohodki celo do 80% za dohodki delavcev z enakimi kvalifikacijami v drugih panogah gospodarstva.

PRAVI VZROK?

Neizterjani carinski dolgovi so postali zadnje čase zelo velik „primanjkljaj“ v federalni blagajni. Delovne organizacije in posamezniki so dolžni carini 368,921.511 din. Dolg delovnih organizacij znaša 344,504.818 din, posameznikov pa 42,416.693 din. Velik del dolga občanov se ne da izterjati, ker so dolgovi stari že po več let, mnogi dolžniki so se medtem odselili, za njimi ni sledu in podobno. Pretežni del proračuna federacije pa tvorijo carinski dohodki in konzularne takse. Skrbniki zveznega proračuna celo pravijo, da so prav ti dolgovi napravili iz federacije dolžnika, ki zdaj ni zmožen kriti svojih obveznosti.

TRADICIONALNO
SREČANJE

V Kopru sta se sestali delegaciji zveznega odbora sindikata delavcev v prometu in zvezah in italijanske konfederacije pristaniških delavcev

V okviru že tradicionalnih srečanj sindikalnih delavcev prometa in zvez z obeh strani jugoslovansko-italijanske meje sta se minuli četrtek in petek v Kopru prvič sešli tudi delegaciji zveznega odbora sindikata delavcev v prometu in zvezah Jugoslavije in italijanske federacije pristaniških delavcev.

Jugoslovanski in italijanski sindikalni delavci so najprej izmenjali izkušnje in mnenja o delovanju obeh organizacij ter mnenja o splošnih, političnih in ekonomskih razmerah v obeh državah. Pri tem so se še posebej razgovorili o stališčih, ki jih obe organizaciji – seveda vsaka v svoji državi – zavzemata do problemov z navedenih področij. V nadaljevanju pogovora pa so člani jugoslovanske delegacije, vodil jo je predsednik zveznega odbora Milojko Milutinović – seznanili svoje italijanske tovariše z našimi ustavnimi spremembami in njihovim vplivom na položaj delovnih ljudi, razen tega pa še z vsebino in z nameni družbenega dogovarjanja ter samoupravnega sporazumevanja. Člani italijanske delegacije pod vodstvom generalnega sekretarja federacije pristaniških delavcev Giovannija Bruzzoneja pa so spregovorili o svojih akcijah, katerih namen je združitev vseh treh italijanskih sin-

dikalnih central v enotno in močnejšo organizacijo. Ob tem so predstavnik jugoslovanskega sindikata delavcev v prometu in zvezah tudi povabili, naj bi se udeležil „kongresa združitve“, ki naj bi bil decembra letos. Že junija letos pa naj bi federacijo pristaniških delavcev obiskala delegacija našega sindikata, sestavljena iz predstavnikov hrvaških, črnogorskih in slovenskih pristanišč, skratka predstavnikov naših obmorskih republik.

Člani obeh delegacij pa niso samo izmenjavali izkušenj in govorili o zadevah, ki so trenutno v središču njihove pozornosti, ampak so razpravljali tudi o nekaterih zadevah skupnega pomena. V zvezi s tem so še zlasti podprli sklic mediteranske konference delavcev v prometu in zvezah, ki bi bila posvečena specifičnim problemom tega pomorsko gospodarskega območja. Ker pa je slišati tudi predloge, naj bi to konferenco razširili tudi na problematiko črnomoškega gospodarsko-pomorskega prostora, so člani obeh delegacij izrazili mnenje, da gre za bistveno različna vprašanja in probleme. Zato ne bi bilo smiselno, če bi mediteransko konferenco razširjali, ampak je bolje, če se zainteresirani zavzemajo za sklic konference po prvotni zamisli. —mG

Škodljivo tekmovanje

Kaže, da z dosedanjimi stabilizacijskimi ukrepi ne obvladujemo negativnih ekonomskih gibanj

Po oceni jugoslovanskih sindikatov kar 620.000 jugoslovanskih delavcev ne prejema pravočasno osebnih dohodkov. A to niso tisti, ki posredno prejema plače iz blagajn družbenopolitičnih skupnosti, saj proračuni niso neličvidni, temveč tisti, ki delajo v gospodarstvu. Približno vsak peti delavec v gospodarstvu tako ne ve, kdaj bo dobil izplačan dohodek, ki ga je pošteno zaslužil. Očitno je tudi, da si z zahtevo, naj vsak premaguje težave z lastnimi silami, ne more kaj prida pomagati. Nič čudnega torej, če je spet slišati zahteve, naj bi materialni položaj najbolj ogroženega dela delavskega razreda zaščitili na klasičen način – z neko vrsto obrambnega mehanizma, ki bi zaposlene zavaroval pred prenikajočimi osebnimi dohodki oziroma previsokimi življenjskimi stroški. Kaže, kot da stihijski tokovi v ekonomiki in družbi postopoma vsiljujejo neko drugo logiko od tiste, ki sledi iz načel samoupravnega gospodarjenja in pridobivanja dohodka. Glavna skrb večjega dela zaposlenih je, čim hitreje čvrsto določiti spodnjo mejo osebnega dohodka, pod katero ne bi smeli izplačevati osebnih dohodkov v nobeni gospodarski panogi. Prizadevamo si tudi točno določiti seznam osnovnih proizvodov in storitev, katerih cene bi morale biti trajno zaščitene v interesu delavskih družin z manjšimi prejemki.

Medtem pa še naprej poteka bitka za čimvišje osebne dohodke. Del gospodarstvenikov vztrajno dokazuje, da osebni dohodki niso vzrok našim težavam, ker delavci v nekaterih panogah

industrije niso dobili niti minimalnih osebnih dohodkov. Vendar zdrav razum pravi, da tako visok porast osebnih dohodkov v zadnjih dveh letih mora povzročiti neskladje, saj ponudba niti v najbolj idealnih razmerah ne bi mogla slediti naraščajočemu povpraševanju. V Sloveniji so se osebni dohodki samo v zadnjih treh mesecih minulega leta povečali za 20,3%, tako da smo zdaj na tretjem mestu med republikami. S tem povečanjem smo nadomestili svoj prejšnji zaostanek v splošni inflacijski tekmi.

Statistiki so izračunali, da so prejeli Jugoslovani januarja za 23% višje zaslužke kot januarja lani. Vendar ta podatek ne pove vse resnice: medtem so se namreč povečali tudi življenjski stroški za 16,7%. Iz tega lahko sklepamo, da so realno izplačani prejemki večji samo za 5,4%. Kljub zamrznjenju torej tudi cene ne mirujejo.

In kaj lahko sklepamo na podlagi teh podatkov?

Predvsem to, da s stabilizacijskimi ukrepi ne obvladujemo negativnih ekonomskih zakonitosti. Še naprej gospodarimo po starem. V podjetjih dosegajo dohodek s povečevanjem cen, družbenopolitične skupnosti pa neodvisno od materialnih možnosti gospodarstva iz leta v leto povečujejo proračunsko, splošno in investicijsko porabo. Značilno je tudi, da najprej sprejemamo sklepe, šele nato pa se pogovarjamo o strategiji in sredstvih, s katerimi bomo zagotovili uresničitev sprejete politike! V. K.

ENERGETSKE
DILEME

Elektrogospodarstvo napoveduje občuten primanjkljaj energije ob koncu leta 1975

Na seji odbora zbora narodov za ekonomsko politiko in finance so ugotovili, da bo Jugoslavija 1975. leta potrebovala 48 milijard kilovatov električne energije, sedanjí in novi viri pa bi lahko zagotovili samo 43 milijard. Poslanci so zahtevali konkretno analizo, koliko bo naša skupnost izgubila 1975. leta, če ne bomo imeli dovolj energije.

Ekonomska analiza dokazuje, da je v elektro gospodarstvu dolar vreden samo 11 din, kar je za 6 din manj, kot je uradni tečaj. Če bi hoteli doseči svetovne in ekonomske cene, bi bilo treba povečati sedanjo ceno električne energije. Neuradno bi se elektro gospodarstvo za sedaj zadovoljilo s 15-odstotno podražitvijo. Prav tako bi bilo treba razpravljati tudi o položaju premovalnikov, brez katerih termoelektrarne ne

morejo biti zanesljivi proizvajalci energije. Če se elektro gospodarstvu omogoči, da bo samo vlagalo sredstva v nove objekte, je potrebno v veliki meri spremeniti njegov sedanji ekonomski položaj.

Treba se je torej odločiti: ali bomo zmanjšali porabo ali zagotovili sredstva za nove investicije.



PREVEČ AMBICIOZNI NAČRTI

Predvideni načrt srednjeročnega razvoja turističnega gospodarstva v Istri in Hrvaškem Primorju bo nedvomno doživel precejšnjo spremembo. Istrski turistični delavci se namreč strinjajo, da je potrebno omejiti in skržiti posamezne načrte v komunah in turistično-hoteljskih organizacijah. Pravijo pa, da ti ukrepi ne bi smeli vplivati na programsko usmerjenost gospodarstva v republiki in v Istri

in da mora turizem ostati ena osnovnih smeri razvoja. Potrebno je realno oceniti, kaj se lahko stori in kaj ne, kajti dejstvo je, da se „politično gospodarstvo“ v naslednjem petletnem obdobju ne more razvijati z dosedanjim tempom. Na to opozarja tudi podatek, da je na Hrvaškem sedaj za 1,3 milijarde dinarjev nepokritih investicij. Zato je najprej potrebna sanacija sedanjih razmer.

TE DNI
SO REKLI

Sekretar Izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc na seji CK ZK Črne gore:

„Zveza komunistov Jugoslavije mora proučiti položaj, v katerem smo, in opredeliti vzroke nasprotij v naši družbi; nakazati mora jasnejšo in konkretno idejno-politično smer za delovanje svojega članstva. To poudarjam zato, ker mislim, da so naši ljudje siti zgolj govorjenja o vlogi delavskega razreda, ker ne morejo več razumeti tega, da z nekakšnimi višjimi interesi razlagamo našo nemoč, da bi se spoznameli, ker naši ljudje kratkoročno ne morejo več razumeti, da so nekatera življenjska vprašanja delavskega razreda kljub velikim besedam o vlogi tega razreda še zmeraj tam, kjer so bila.

Nujno se moramo lotiti konkretnega uresničevanja ustavnih dopolnil in se upreti tistim, ki nastopajo celo s tezo, da so bila ustavna dopolnila izsiljena pred 21. sejo predsedstva ZKJ in so posledek nekaterih idejnih nejasnosti, ki so takrat vladale v Zvezi komunistov. Ustavna dopolnila so namreč, nasprotno, rezultat načelnega stališča o nadaljnjem razvijanju političnega sistema v naši državi, o nadaljnjem razvijanju samoupravne socialistične demokracije.

Zveza komunistov si bo dosledno prizadevala za uresničitev dopolnil in za nadaljnje razvijanje našega političnega sistema, hkrati pa se bo zavzemala za to, da bi čimprej sprejeli zakon o družbenem delu, ki bo natanko določal pristojnosti, pravice in odgovornosti subjektov združenega dela. Brez tega zakona bi še dolgo ostali samo pri polovičnih rešitvah, s kakršnimi ne moremo uresničiti namena tako imenovanih delavskih dopolnil.“

Predsednik Gospodarske zbornice SRS Leopold Kresc na tiskovni konferenci:

„Ostavke direktorjev nekaterih velikih podjetij in razmišljanja nekaterih drugih direktorjev, da bi prav tako dali ostavke, niso toliko posledica sedanje zaostrovanja pogojev gospodarjenja, kolikor posledica anarhije in neodgovornosti ter pogostega spreminjanja in nedoslednega izvajanja predpisov s strani zveznih organov in ustanov, bank, pa tudi načina poslovanja nekaterih gospodarskih organizacij. Takšen položaj najbolj prizadene podjetja z veliko in specializirano serijsko proizvodnjo ter velike izvoznike. Težave so tudi v tem, ker poslovne pogodbe malokdo spoštuje.

Velike gospodarske organizacije ne morejo poslovati normalno, ker se važni predpisi spreminjajo tako rekoč iz dneva v dan. Tako, denimo, nenadna sprememba glede deleža v deviznih sredstvih (znižanje globalne devizne kvote, sprememba retencijske kvote itd.) sili podjetja, da čez noč preusmerjajo svojo proizvodnjo in poslovanje. Hud problem je tudi neenakopraven delež podjetij v deviznih sredstvih, ki jim pripadajo od ostvarjenega izvoza. Velenjsko „Gorenje“ na primer iz GDK dobi od realiziranega izvoza 73% sredstev, druga jugoslovanska podjetja iste panoge pa od 86 do 109%.

Ce hočemo odpraviti sedanji neugodni položaj, moramo čimprej odpraviti intervencije v gospodarstvu, ki nimajo ekonomskega značaja, zagotoviti dosledno izvajanje vseh predpisov ter enake pogoje gospodarjenja za vsa jugoslovanska podjetja.“

A. Novak

TRIM
značka

izpolnjuješ?

Za kakšno vlogo države

V zvezi z razpravami o ustavnih spremembah je tu in tam slišati sodbo, da bi morala pri nas država hitreje odmirati. Zagovorniki te ocene družbenih razmer želijo omejiti funkcijo države skoraj izključno na varstvo javnega reda in miru, vse ostalo pa naj bi prešlo v pristojnost „samoupravljanja“.

Te težnje skrivajo v sebi predvsem želje po ustvarjanju večjih možnosti za delovanje posameznih skupin ljudi z nesamoupravnih in nesocialističnih pozicij. Zato tudi tako hrupna opozorila o nevarnosti tako imenovanega etatizma! Slabo bi sicer bilo, če s tem pojavom tudi po uveljavitvi ustavnih sprememb ne bi računali. Vendar je predvsem od doslednega izvajanja principa, ki je zapisan v ustavi in ki izhaja iz pravice delovnega človeka, da razpolaga s presežnim delom, odvisno, kako se bomo tej nevarnosti izognili. Ustavna določila, ki govorijo o vlogi delovnega človeka, dajejo sindikatom in samoupravnim silam vso možnost, da se oprejo nanje v bitki proti nosilcem etatizma in birokratskega ter tehnokratskega načina odločanja in to v vseh celicah samoupravne družbe, od delovne organizacije in občine, do republike in federacije.

Ob tem pa je vendarle treba spomniti, da posamezniki kot etatizem označujejo tudi nujno potrebno delovanje državnih in upravnih organov. Organom, ki so dolžni preprečevati, preganjati in kaznovati pojave zlorab, korupcije, utaj, kršenja samoupravnih pravic delovnih ljudi itd., očitajo nehumanost in nedemokracijo, in to v imenu nekakšne „demokracije in svobode“. Takšnih teženj pa seveda ni mogoče označiti drugače kot poizkus oslabiti red v naši državni in samoupravni skupnosti. Z njimi moramo zato obračunati tako politično kot s pomočjo administrativnih ukrepov.

Na sedanji stopnji našega družbenega razvoja morajo torej državni in upravni organi še vedno predstavljati pomembno oporo za hitrejši razvoj socialističnega samoupravljanja in delovati kot instrument delavskega razreda za zaščito revolucije in za zagotovitev njegove vodilne vloge v družbi.

Boj z nesocialističnimi in nesamoupravnimi pojavi na vseh področjih družbe je slej ko prej sestavni del boja za popolnejše samoupravljanje in za stabilizacijo. Naloga komunistov, predvsem še komunistov, ki delajo v sindikatih, je tudi v tem, da utemeljeno in odločno uveljavljajo pravilne poglede na vlogo države in njenih organov v naši socialistični samoupravni skupnosti.

V. T.

Kako do diferenciranih cen otroškega varstva?

V Mariboru so začeli razpravljati o uvajanju različnih cen v otroških vrtcih. Glavni nosilec razprav je temeljna skupnost otroškega varstva, zaradi pomembnosti te novosti pa sodelujejo tudi vodstva vseh družbenopolitičnih in delovnih organizacij ter krajevne skupnosti. Politične organizacije bi namreč že morale zavzeti stališča o tem, kako naj se oblikujejo različne oskrbnine, vendar teh stališč doslej še niso posredovale skupnosti otroškega varstva. Tako je za dokončno izoblikovanje različnih oskrbnin ostalo sorazmerno malo časa, saj bi morale biti znane nove cene že junija, če naj bi pričele veljati letos jeseni, kot so predvideli.

Doslej so v Mariboru izdelali samo dva predloga različnih cen za varstvo otrok. Oba sta izdelana po enakem načelu, kot so ga upoštevali pri uveljavljanju pravice do otroškega dodatka – to je na povprečnem osebnem dohodku na družinskega člana. Izračun, koliko naj bi plačevali posamezniki, pa upošteva predvideno ekonomsko ceno v vrtcih, ki znaša trenutno v Mariboru okrog 500 dinarjev mesečno. Tako bi bile družine, katerih dohodek je nižji kot 500 dinarjev mesečno, oproščene prispevka za varstvo, tiste z dohodkom do 600 dinarjev bi plačale 10 odstotkov prispevka, nato pa bi se ta prispevek višal in bi pri družinskem dohodku 1.200 dinarjev mesečno kril polno ekonomsko ceno varstva. Tako naj bi torej družine z nad 1.200 dinarji dohodka na člana plačale za vsakega otroka v vrtcu 500 dinarjev mesečno.

Z uvedbo različnih cen v vrtcih pa se seveda odpira vrsta vprašanj, med katerimi je izredno pomembno, kje vzeti denar za kritje do polne ekonomske cene za tiste otroke, katerih starši bodo zaradi nizkih osebnih dohodkov oproščeni plačevanja celotne oskrbnine. Sestavljavci pred-

logov o različnih cenah varstva so predvideli za to poseben sklad, kamor bi se stekala sredstva družbenopolitičnih skupnosti in pa tudi del denarja tistih staršev, ki bodo morali plačevati za svoje otroke polno ekonomsko ceno.

Ocenjujejo, da bo moral sklad prispevati sredstva za približno 35 odstotkov vseh v varstvo zajetih otrok. Po grobih izračunih bi moral zato ta sklad razpolagati s približno milijon do milijon petsto tisoč dinarji letno. Če pa bi želeli doseči načelo solidarnosti, bi morali velik del sredstev v sklad plačati tisti starši z visokimi osebnimi dohodki. Prav tu pa je šibka točka vseh teh izračunov, saj podatki kažejo, da v mariborskih vrtcih ni veliko otrok staršev z visokimi osebnimi dohodki. Po zadnjih podatkih je v vseh varstvenih ustanovah okrog 29 odstotkov vseh predšolskih otrok, oziroma okrog 3500. Med njimi pa jih je približno 71 odstotkov iz družin, kjer dohodki na družinskega člana ne presegajo 800 dinarjev mesečno. Razliko v ceni za te otroke bo moral nositi sklad.

Na prvi pogled je razvidno, da je struktura otrok v vrtcih več kot zadovoljiva, čeprav je število otrok v varstvu še premajhno. Zaradi take strukture – namreč velikega števila otrok iz družin, ki zaslužijo okrog 800 dinarjev mesečno na člana – pa se seveda takoj pojavi vprašanje, kdo bo tisti, ki bo plačal razliko do polne ekonomske cene. Eno izmed načel pri uveljavljanju različnih oskrbnin je namreč tudi, da nikakor ne bi smeli načeti sredstev, ki so namenjena za gradnjo novih vrtcev. Po že sprejetem programu razvoja otroškega varstva bi morali v Mariboru do leta 1980 zajeti v varstvo 59 odstotkov vseh predšolskih otrok. Da bi to dosegli, pa bi morala skupnost otroškega varstva nameniti za gradnjo novih vrtcev okrog 10 milijonov dinarjev letno. Toliko pa znaša trenutno skoraj ves njihov proračun, ki ga razdeljuje tako za gradnjo kot za razna popravila, prehrano in podobno. Vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi z uvajanjem diferenciranih cen, je torej nič koliko in prav vsa zaslužijo posebno pozornost.

Brez dvoma so različne cene var-

stva glede na gmotni položaj staršev potrebne in jih bo treba čimprej uvesti. Prav gotovo bo moralo tudi v bodoče obveljati načelo, da bodo imeli prednost pri sprejemanju v vrtec otroci iz socialno ogroženih družin, otroci mater samohranilk in obojestransko zaposlenih staršev. Da pa bi to čimbolje izpeljali, bo treba pohiteti s stališči, ki naj bi jih zavzele družbenopolitične organizacije, saj bodo s tem olajšale delo skupnosti otroškega varstva, ki bo o novih cenah dokončno odločila. Časa ni dosti, samo do junija, ko se prične vpis v vrtec in ko bodo starši morali vedeti, pri čem so.

D. P.

TUDI LETOS BREZPLAČNA LETOVANJA ZA ZDRAVSTVENO OGROŽENE DELAVCE

Solidarnost

V delovnih organizacijah na širšem zasavskem območju se že pripravljajo na poletno letovanje svojih zaposlenih. Vodstva osnovnih organizacij sindikata in odbori za letovanje sprejemajo prijave, hkrati pa se dogovarjajo o tem, kako zdravstveno ogroženim članom omogočiti razne oblike preventivnega in brezplačnega letovanja in zdravljenja. Pred kratkim je izvršni odbor sindikalne organizacije Predilnice Litija sklenil izdvojiti sredstva za brezplačno letovanje 40 delav in delavcev. Letovali bodo v Novem gradu na Veliki planini in drugod. Pogoj za brezplačno letovanje je samo ta, da mora biti vsak zaposlen v podjetju najmanj 10 let.

V hrastniški Steklarni bodo tudi letos poslani na preventivno zdravljenje zdravstveno najbolj ogrožene delavce. Denar za to bo dala osnovna organizacija sindikata pa tudi delavski svet podjetja. Računajo, da bodo letos omogočili brezplačno letovanje najmanj 80 do 90 zaposlenim. Poleg tega Hrastniška Steklarna prispeva od vsakega zaposlenega po 10 din na leto za preventivno zdravljenje nekdanjih udeležencev NOV iz te zasavske občine.

Odbor za družbeni standard v zasavskih premogovnikih in osnovna organizacija sindikata v podjetju sta doslej vsako leto poskrbela za to, da je iz vsake osnovne delovne enote odšlo na preventivno zdravljenje od 30 do 50 rudarjev. Zato bodo tudi letos omogočili brezplačno letovanje in zdravljenje najmanj tolikšnemu številu zaposlenih v zasavskih premogovnikih. Denar za te namene so prispevali tudi iz sklada skupne porabe.

Sicer pa se tudi v drugih zasavskih delovnih skupnostih odločajo za ustrežnejšo politiko letovanj. Predvsem naj bi letos omogočili brezplačno ali poceni letovanje socialno ogroženim delavcem in njihovim svojcem. Menijo namreč, da je to ena od oblik širše družbene skrbi za boljše počutje socialno ogroženih ljudi.

RAVNE

Odločitev Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne, da ustanovi v občinah Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne, Slovenj Gradec in Velenje svete zavarovalnice, se je pokazala kot primerna. Sveti zavarovancev v občinah so se doslej sestali dvakrat. Razpravljali so o poslovanju SZSD Ravne na Koroškem ter o izhodiščih za izvajanje in financiranje zdravstvenega zavarovanja v letu 1972. Zraven tega so občinski sveti zavarovancev razpravljali še o problematiki zdravstvenega zavarovanja v posameznih občinah, predvsem o uveljavljanju zdravstvenega varstva v zdravstvenih zavodih, o pomanjkanju zdravstvenih delavcev, o investicijah v zdravstvenih zavodih, o predlogu za združitve skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov itd.

(Ma)

DELAVCI TRBOVELJSKIH INVESTICIJSKIH BIROJEV, ZAPOSLENI V TUJINI

Seznanjeni z dopolnili

Pred kratkim so imeli delavci Investicijskih birojev, ki so v Zvezni republici Nemčiji, v okviru svojih delovnih enot zanimive pogovore. Predsednik osrednjega delavskega sveta podjetja Franci Grešak, jih je seznanjal z ustavnimi dopolnili, nadalje jim je razložil, kako se v Investicijskih birojih pripravljajo na ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, pojasnil pa jim je tudi bistvena določila začasnega samoupravnega sporazuma, ki so ga v tem podjetju med prvimi sprejeli v Zasavju in v katerem je govor o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela kot tudi o organizaciji samoupravljanja v podjetju.

Značilno je, da so delavci tega podjetja, začasno razporejeni na delo v Zvezni republici Nemčiji, z velikim zanimanjem razpravljali o teh pomembnih novostih. Zlasti so se zanimali za osnutek začasnega samoupravnega sporazuma in z zadovoljstvom so sprejeli sklep, da bodo imeli svojo temeljno organizacijo združenega dela, ki bo imela znatno širše pristojnosti, kot jih imajo zdaj njihovi sveti delovnih enot.

POMEMBNE NOVOSTI

Sicer pa ne bo odveč povedati, da so v Investicijskih birojih že izdelali predloge v zvezi z uresničevanjem ustavnih amandmajev. Med drugim je v začasnem samoupravem sporazumu določilo, da bo prihodnji osrednji delavski svet sestavljen na paritetni osnovi, tako da bo vsaka temeljna organizacija združenega dela izvolila vanj po tri člane. Kolektivni izvršni organi pri osrednjem delavskem svetu ne bodo imeli več tolikšnih pristojnosti kot doslej, ker se vse pristojnosti s področja delovnih razmerij, ugotavljanja in delitve dohodka ter osebnih dohodkov in drugo prenaša na temeljne organizacije združenega dela. Na ravni podjetja bodo ostali samo nekateri odbori, in sicer: odbor za izobraževanje, za družbeni standard, za varstvo pri delu in za narodno obrambo.

Po sprejetem samoupravem sporazumu bodo volitve osrednjega delavskega sveta posredne, člani bodo izvoljeni v temeljnih organizacijah združenega dela. Kandidati bodo predlagani na zborih delovnih ljudi. Glavna direktorja bodo volili na sejah svetov temeljnih organizacij združenega dela na predlog razpisne komisije.

V INVESTICIJSKIH BIROJIH ŠEST TOZD

Predlog, da bi v okviru podjetja delovalo šest temeljnih organizacij združenega dela, je porodila ugotovitve, da to najbolj ustreza dosedanjim in prihodnjim pogojem poslovanja podjetja. Seveda bo med njimi tudi temeljna organizacija združenega dela – montaže in kooperacije – ki jo bodo sestavljali delavci, začasno zaposleni v Zvezni republici Nemčiji. V okviru te bodo samostojne enote delovnih skupin s svojimi organi samoupravljanja in pristojnostmi.

V podjetju pravijo, da bodo že do jeseni pripravili dokončen samo-

upravni sporazum. Zanimivo pri tem pa je, da letošnji gospodarski načrt podjetja že sprejeli na osnovi začasnega samoupravnega sporazuma. To pomeni, da so o njem razpravljale in ga sprejele bodoče temeljne organizacije združenega dela. V podjetju še pravijo, da se bodo o vseh drugih vprašanjih, ki zadevajo delovanje TOZD, še veliko dogovarjali. Prav tako poudarjajo, da vse to vnaša bistvene vsebinske spremembe v samoupravne odnose v podjetju in da se bodo morali temeljito reorganizirati. V takšno delovanje in prizadevanja pa se bodo morale vključiti tudi vse družbenopolitične organizacije investicijskih birojev.

—m—

PRIPRAVE NA URESNIČEVANJE USTAVNIH DOPOLNIL V DELOVNIH ORGANIZACIJAH NA PODROČJU OBČINE RAVNE

Podrobno oceniti dosedanje samoupravno prakso

V Mežiški dolini ugotavljajo, da v delovnih organizacijah še niso začeli resneje razmišljati o uresničevanju ustavnih dopolnil. Zato sta se predsedstvo OSS in komite občinske konference ZK odločila za oblikovanje in sprejem skupnega akcijskega programa za uveljavitev ustavnih dopolnil. Namen te usklajene akcije je, da spodbudi v delovnih organizacijah razmišljanje o ustavnih dopolnilih in da pospeši akcijo za konkretno uveljavljanje ustavnih dopolnil. V ta namen bodo v ravenski občini angažirali samoupravne organe delovnih organizacij, družbenopolitične organizacije ter vodstva delovnih organizacij. Ob tem bosta predsedstvo OSS in komite OK ZK podrobneje določila in opredelila naloge svojih organizacij v delovnih organizacijah in v občini v zvezi z uresničevanjem ustavnih dopolnil.

Predsedstvo ravenških sindikatov in komite OK ZK sta se, med drugim, zavzela za to, da v vseh gospo-

darskih delovnih organizacijah v Mežiški dolini ustanovijo posebne komisije, katerih naloga bo proučiti in analizirati sedanje samoupravne odnose, zlasti podrobno pa v tej zvezi samoupravni položaj delovnega človeka, odgovornost, obveščanje, delitve dohodka in še nekatera druga vprašanja. Takšno analizo dosedanje samoupravne prakse bodo morali izdelati v sleherni delovni organizaciji. Na osnovi ocene obstoječega stanja bi morali potem v delovnih organizacijah izdelati teze o nadaljnjem razvoju samoupravljanja ter o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela, kjer se bodo za njihovo ustanovitev odločili. O teh tezah bodo stekle razprave v organizacijah Zveze sindikatov, Zveze komunistov in Zveze mladine. Na podlagi širokih javnih razprav bodo komisije potem izoblikovale konkretne predloge za sprejemo statutov delovnih organizacij oziroma pripravile predloge samoupravnih

sporazumov. O tem bodo morale razpravljati delovne skupnosti in tudi delovne skupnosti sprejeti potrebne odločitve.

TUDI POSEBNA 15-ČLANSKA OBČINSKA KOMISIJA

Na pobudo predsedstva OSS in komiteja OK ZK bodo ustanovili tudi posebno 15-člansko občinsko komisijo, ki bo sestavljena iz predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine. Ta komisija bo pomagala gospodarskim delovnim organizacijam pri uveljavljanju ustavnih dopolnil, ocenjevala bo uresničevanje akcijskega programa Zveze sindikatov in Zveze komunistov o uresničevanju ustavnih dopolnil, opredeljevala se bo do posameznih konkretnih vprašanj, izdelala pa bo tudi oceno samoupravne prakse v delovnih organizacijah, ki

imajo v Mežiški dolini dislocirane obrate.

Ravenski občinski vodstvi Zveze sindikatov in Zveze komunistov bosta sproti ocenjevali prizadevanja delovnih organizacij za uveljavitev ustavnih dopolnil. Razen tega bodo pripravili več sestankov in seminarjev tudi za direktorje delovnih orga-



nizacij, predsednike samoupravnih organov in za vodstva družbenopolitičnih organizacij. V načrtu pa so tudi seminarji za predsednike komisij za uveljavitev ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah ter za strokovne sodelavce delovnih organizacij.

(Ma)

KULTURNA AKCIJA

Pred dnevi sta komisija republiškega sveta ZSS za izobraževanje, znanost in kulturo ter izvršni odbor za kulturo republiškega odbora Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije na skupni seji sprejela vrsto konkretnih sklepov za njuno nadaljnjo kulturno akcijo, ki naj bi prispevala k bogatjenju kulturnega življenja delavcev v delovnih organizacijah.

Zabeležili smo že, da je 10. marca komisija RS ZSS za izobraževanje, znanost in kulturo povabila na razgovor o isti temi predstavnike delavskih svetov in izvršnih odborov osnovnih sindikalnih organizacij iz 60 večjih slovenskih podjetij. Tokrat pa sta se omenjena republiška organa dogovorila še za vrsto skupnih akcij.

Predvsem bodo sindikati pobudniki razgovorov z delegati iz gospodarstva v skupščinah temeljnih kulturnih skupnosti, saj kaže najprej z njimi začeti razprav-

ljati o skrbi za kulturno življenje delavcev. Skupaj z izvršnim odborom za kulturo RO SDDD Slovenije pa bo komisija za izobraževanje, znanost in kulturo organizirala v republiškem merilu razgovore s predstavniki kul-

spodbuda istovrstni instituciji za nadaljnje delo.

Minilo je leto dni, odkar sta RK SZDL in RS ZSS sprejela dogovor o kulturni akciji. Žal pa so podoben dogovor doslej sprejeli le malokje. Zato bodo sindikati pobudili razgovore za območje ene ali več občin, ob sodelovanju občinskih

ki jih imamo v Sloveniji že preko 250 in jih delavci radi čitajo.

Skupaj s predstavniki republiških odborov strokovnih sindikatov pa bodo obiskali nekaj večjih delovnih organizacij, da bi v njih proučili stanje in spodbudili povečano skrb za kulturno življenje delavcev. Vse te

Razpoznavanje izkušenj

tumih zavodov o tem, kakšne so njihove izkušnje in kaj kaže še storiti, da bi za programe oziroma usluge kulturnih zavodov zainteresirali čimveč delavcev. Domenili so se, da bi take razgovore organizirali ločeno za posamezna področja kulturnega in umetniškega delovanja, saj bo konkretno razpoznavanje že dosedanjih izkušenj lahko najboljša

sindikálnih organov, predstavnikov temeljnih kulturnih skupnosti in organizacij ZKPO ter predstavnikov delovnih organizacij in kulturnih zavodov. Pozvali pa so tudi slovenski tisk in RTV, da bi posredovali javnosti čimveč dobrih izkušenj o skrbi za kulturno življenje delavcev. V to kulturno akcijo naj bi se vključila tudi glasila delovnih organizacij,

akcije, ki naj bi sindikate bolje poznale s kulturnim stanjem in s potrebami po spreminjanju stanja, sodijo tudi v okvir priprav na jesenski kongres, na katerem bo vsekakor tudi potrebno spregovoriti o tej pomembni plati življenja samoupravljavcev in to ob večjem poznavanju razmer in nalog za prihodnost.

S. G.

ŠE 15 MILIJONOV ZA RIS?

Prejšnji teden v petek se je sestala skupščina Republiške izobraževalne skupnosti (RIS). Najprej je izvolila nove vodstvene organe: novi predsednik skupščine je tako postal dr. Avguštin LAH, njegova namestnica Milena ŠTIFTER, za predsednika izvršnega odbora pa je bil ponovno izvoljen Ludvik ZAJC.

Skupščina je na tej seji sprejela tudi finančni načrt v višini 878 milijonov din, kar je seveda terjalo razne restriktivne ukre-

pe, saj so prvotno pričakovali, da bodo razpolagali z okroglo milijardo din. Finančni načrt je bil sprejet takšen, kot ga je predlagal skupščini izvršni odbor (o tem smo pisali zadnjič). Ni prišlo do pričakovanih ostrih razprav, ker je podpredsednica izvršnega sveta Skupščine SRS dr. Aleksandra Komhauser obvestila skupščino, da je izvršni svet razpravljal o izjemno kritičnem položaju vzgoje in izobraževanja in ker se zaveda posledic, do katerih bi lahko pri-

šlo tako na področju izobraževanja kot gospodarstva, je sklenil predlagati skupščini SRS, da bi v drugi polovici leta dodelili RIS dodatnih 15 milijonov din.

Potem je skupščina sprejela tudi merila za financiranje dejavnosti posameznih vrst vzgojnih in izobraževalnih zavodov. Medtem ko merila spoštujejo samoupravne sporazume, je skupščina za visokošolske zavode sprejela taka merila, ki se deloma razlikujejo od samo-

upravnega sporazuma za visokošolske zavode.

Merila za visokošolske zavode so v glavnem enaka kot prejšnja leta, le da povečujejo osebne dohodke za povprečno 17%. Skupščina se ni mogla odločiti za amandma sindikata, ki ga je predlagal Slavko Grčar in ki je bil oblikovan in predlagan po sklepu predsednikov osnovnih sindikalnih organizacij visokošolskih zavodov in katerega smisel je bil merila v celoti uskladiti s samoupravnimi sporazumi. Predlog meril je namreč predvideval drugačno višino osebnih dohodkov, to je drugačna razmerja med posameznimi skupinami pedagoških delavcev, kot jih predvideva samoupravni sporazum. Skupščina RIS se je odločila za te razlike, ker ni imela na voljo dovolj podatkov o vseh možnih posledicah sprememb in ker merila itak veljajo samo za financiranje, medtem ko je v notranji delitvi obvezno izvrševanje samoupravnega sporazuma. S. G.

DOGOVOR OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA IN ZVEZE KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ VELENJE

Pomoč kulturni dejavnosti

Občinski sindikalni svet Velenje bo letos prispeval za razvoj kulturne dejavnosti v Šaleški dolini 24.000 dinarjev

Predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta Velenje in vodstvo Zveze kulturno prosvetnih organizacij Velenje sta sklenila dogovor, po katerem bo v letu 1972 Občinski sindikalni svet Velenje gmotno podprl razvoj kulturne dejavnosti v Šaleški

dolini in v ta namen prispeval 24.000 dinarjev.

Občinski svet ZKPOS Velenje bo sam ali pa s sodelovanjem društev in sekcij razvijal kulturno prosvetno dejavnost v občini in organiziral več prireditev in nastopov. Predvsem

bodo organizirali in podpirali srečanja mladinskih in otroških pevskih zborov, koncerte, srečanja moških in mešanih pevskih zborov, srečanja instrumentalnih skupin, nastope folklorne skupine, organizacijo klubskih večerov, gledališke predstave, koncerte godb na pihala itd. Zraven tega si bo občinski svet ZKPOS prizadeval za kar najbolj aktivno delo Svobod in prosvetnih društev.

Z dogovorom se je občinski svet ZKPOS Velenje tudi zavezal, da bo organiziral 6 brezplačnih prireditev, od tega naj bi vsaj 4 izvedle domače skupine, za člane Zveze sindikatov s področja občine Velenje.

Občinski sindikalni svet Velenje pa bo skušal v delovnih organizacijah izposlovati, da bi imeli aktivni člani kulturno prosvetnih organizacij delo organizirano tako, da bi lahko prihajali na vaje in sodelovali na prireditvah.

(vs)

V SINDIKATIH SE ZAVZEMAJO ZA SELEKTIVNO KULTURNO POLITIKO

Kultura ni kolač

O predlogu programa pospeševanja kulturnih dejavnosti in drugih nalog Kulturne skupnosti Slovenije v letu 1972, ki ga bo 11. aprila obravnavala njena skupščina, jebila tudi širša razprava. Posvetovanju z delegati temeljnih kulturnih skupnosti prejšnji teden je minuli ponedeljek sledila tudi razprava na skupni seji komisije za izobraževanje, znanost in kulturo RS ZSS in izvršnega odbora za kulturo RO Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije. Prisotni so ugotovili, da se s tem gradivom Kulturna skupnost Slovenije prvič pojavlja pred široko javnostjo in da je velika prednost že v tem, da se merila za razdeljevanje njenih sredstev prvič obravnavajo javno, kar omogoča, če že ne letos, pa vsaj v prihodnje širši vpliv na njihovo oblikovanje.

Ob navedenem podatku, da skupnost letos razpolaga z dobrih tremi milijoni din, različnih vlog pa se je nabralo že za slabih šest milijonov din, in da je sredstev premalo, predvsem pa skupnost zavezujejo stare obveznosti, je vsa razprava krenila v smer, ki jo je že na posvetu z delegati temeljnih kulturnih skupnosti nakazal ljubljanski delegat: zavzemanje za selektivno kulturno politiko, za kritično presojo dobrega in slabega v podedovani praksi prejšnjih skladov.

Vprašanja so se zastavljala takole: kakšni so nameni in izglede za prestrukturiranje sredstev, ki so na razpolago, kajti sredstev za celotni zbir želja ne bomo nikoli imeli dovolj; ali naši kulturni programi izhajajo iz spoznanih potreb; ali smo na

področju kulturnega delovanja dovolj spodbudili povezovanje; doklej bomo lahko v Sloveniji delovali brez dokumentacije kulturnega delovanja in se še reševali z improviziranimi analizami stanja itd.

Ugotovili so, da bi Kulturna skupnost Slovenije morala odločneje vplivati na notranjo organiziranost kulture. Zato pa bi seveda morala imeti trdne kriterije, ne nazadnje tudi glede idejne vrednosti kulturnega delovanja. Ko je bila ustanovljena Kulturna skupnost Slovenije, je bilo rečeno, naj se ji pusti čas, da se dobro organizira. Po mnenju prisotnih je preteklo precej časa, vsekakor preveč, da bi se le sklicevali na dediščino, na premajhna sredstva in da bi pristajali pri mehanskih merilih. Prekiniti je treba z improvizacijo, z begom od odgovornosti, z rešitvami, po katerih „je volk sit in koza cela“. Odločno se je treba angažirati, da bi prišlo do čistih selekcijskih izhodišč kulturne politike, kajti le v tem je priložnost za večje premike. Kultura ni kolač, ki bi ga enakomerno rezali po dejavnostnih področjih ali teritorialnem načelu. To je mehanični pogled na možnosti kulturnega razvoja. Zato smo na tem posvetu slišali tudi kritične besede do predloga, naj bi Kulturna skupnost Slovenije za pospeševanje kulture v manj razvitih predelih rezervirala 20% sredstev, mehanično, brez drugih kriterijev.

Ob ugotovitvah, da so merila preveč avtomatizirana, je bilo poudarjeno, da je cilje kulturne politike potrebno postaviti zlasti z dveh vidikov: vrednotenja programov in upoštevanja trž-

nih zakonitosti in odnosov. Le za ilustracijo: na področju založništva naj bi na primer denarno spodbudili le tiste izdaje, za katere smo še posebej zainteresirani, knjigo pa naj bi spravili v večji obtok ne z zniževanjem njene cene v celotni nakladi, pač pa z odkupi enega dela knjižnih naklad za javne knjižnice.

Predlagali so, naj bi v letošnji program zapisali, da je treba kritično presoditi, kaj na področju kulture deluje proti našim splošnim interesom in kaj je z njimi v skladu. Dokument, ki bi že dajal odgovore na taka vprašanja, pa bi morali imeti do jeseni, da bi bil lahko razpis za leto 1973 bolj usmerjevalen. Predlagali so tudi, naj bi Kulturna skupnost Slovenije že letos odločala o srednjeročnem razvojnem programu, ne glede na to, kdaj bo opravljeno delo za dolgoročno usmeritev.

SONJA GAŠPERŠIČ

OD VSEPOVSOD

MARIBOR

Na seji sveta združenja mariborskih visokošolskih zavodov so minuli teden sklenili ukiniti sklad za znanstveno raziskovalno delo in mednarodno sodelovanje. Ugotovili so namreč, da ta sklad s pičlimi sredstvi ne more stimulirati te dejavnosti na mariborskih visoko in visokošolskih zavodih. Sklad se je doslej vzdrževal s sredstvi iz presežkov združenja, ta pa so bila odvisna od njegovega uspešnega poslovanja. Zato je razumljivo, da so bili ti dohodki nezanjsljivi. V minulim letu je imel upravni odbor sklada

na voljo vsega 30 tisoč dinarjev, kar pa ni zadosti za zagotovitev izdelave kakšnega znanstvenega projekta. Znanstveno raziskovalno delo na šolah pa je zakonitost, njegov obseg je natančno določen v statutih šol. Zato bi morala sredstva zanj zagotoviti Republiška izobraževalna skupnost. Tako dobiva Univerza v Ljubljani od te skupnosti letno 100.000 dinarjev, ki jih sprti razporeja Komisija za raziskovalno dejavnost.

V Mariboru pa bo odslej finansiranje raziskovalne dejavnosti prepuščeno posameznim šolam in njihovim možnostim. Te se bodo lahko z natančno izdelanimi projekti obračale na republiško izobraževalno skup-

nost, ki bo odločala, ali bo dala denar ali ne.

D. P.

LJUBLJANA

Ker je zanimanje za predstave Mestnega gledališča ljubljanskega izredno veliko, dvorano gledališča pa bodo še ta mesec začeli adaptirati, bodo nekaj predstav odigrali v mali dvorani hale Tivoli, posebej prirejene v ta namen. Uprizarjali bodo komedije, zato so temu programu dali naslov „Veseli petki“. Minuli petek so imeli predstave istočasno v matični gledališki hiši v hali Tivoli, in to je prvi primer, da je isto gledališče istočasno v istem mestu imelo dve predstavi, na katerih so imeli v gosteh kakih 2.000 ljubljancev.

ODLOČITEV DELAVSKEGA SVETA
VELENJSKIH TOVARN "GORENJA"

Najmanj 1224 din

Najnižji osebni dohodek bo v velenjskih tovarnah "Gorenje" od prvega aprila naprej 1.224 dinarjev, osebni dohodki pa se bodo zvišali več kot 2.600 zaposlenim v tovarnah "Gorenje"

Delavski svet velenjskih tovarn gospodinske opreme Gorenje je na zadnji seji sklenil, da od 1. aprila 1972 naprej nihče, ki je bil na delu 184 ur in ki je opravil delovno obveznost, ne more zaslužiti na mesec manj kot 1224 dinarjev.

V industriji elektromotorjev Gorenje-Sever v Subotici so pravilnik o delitvi osebnih dohodkov spremenili že prejšnji mesec, najnižje osebne dohodke pa bodo zvišali v kratkem tudi v tovarnah Gorenja na Muti in v Slovenjem Gradcu.

Od 1. aprila letos se bodo zvišali osebni dohodki okrog 2600 zaposlenim v velenjskih tovarnah Gorenja v poprečju za 72 din na mesec.

Zvišanje najnižjih osebnih dohodkov so predlagale družbeno politične organizacije v tovarni

Odločitev, da predlagajo zvišanje najnižjih osebnih dohodkov, so družbenopolitične organizacije v velenjskih tovarnah Gorenja dokaj podrobno utemeljile. Zvišanje najnižjih osebnih dohodkov večjemu številu zaposlenih naj bi bil prispevek za zmanjšanje socialnih razlik. Po svoje naj bi višji osebni dohodki spodbudili delavce tudi k večji storilnosti.

Seveda pa je bilo mogoče popraviti osebne dohodke 2600 zaposlenim in odpraviti osebne dohodke pod 1224 dinarjev na mesec predvsem zaradi ugodnih proizvodnih in izvoznih dosežkov Gorenja. V prvih treh mesecih letos so dosegli v velenjskih tovarnah Gorenja nad 400 milijonov dinarjev realizacije, mesečno pa zdaj proizvajajo za okrog 150 milijonov din gospodinskih aparatov. Gibanje proizvodnje je torej na predvideni ravni, povečanje proizvodnje v primerjavi z lanskim letom pa gre na tuja tržišča, predvsem v zahodnoevropske države.

S.

(vš)



Nič kaj prijetno okolje za odmor, pa se je kljub temu treba malo oddahniti za drugo polovico „šišta“. Stolov sicer ni dovolj, je pa več dobre volje, ta pa nič ne stane. No, tovarna je sredi Ljubljane, velika in ugledna. Prodaja pa zelo drage izdelke.

KAJ JE RAZBURKALO DUHOVE V PTUJSKI TOVARNI "AVTOOPREMA"

Zlomljena direktorjeva moč

Na delovni konferenci sindikalne organizacije so terjali, da vse probleme v podjetju rešujejo edino po samoupravni poti

Čeprav je minilo že skoraj tri tedne od delovne konference osnovne sindikalne organizacije v ptujski Tovarni avtoopreme – o njej smo na kratko že poročali – ne moremo mimo nekaterih žgočih problemov, ki tarejo blizu 800-članski delovni kolektiv. Nobenemu od udeležencev konference namreč ni bilo žal, da je v zakajeni, nabitni dvorani delavskega doma v Ptujju vztrajal skoraj šest ur. Na tem maratonskem sindikalnem sestanku so delavci odkrito govorili o napakah in terjali rešitve po edini – samoupravni poti. Kaj je pravzaprav skalilo odnose med člani kolektiva?

ČAKALI NA REELEKCIJO

Kot smo že zapisali v kratkem poročilu s konference, je bila na njej med drugim izrečena enoglasna zahteva za novega direktorja Tovarne avtoopreme. Minilo je namreč že več kot šest mesecev, ko dotedanji direktor TAP Štefan Požlep ob zadnji reelekciji ni bil ponovno izvoljen za direktorja. Delavski svet mu z veliko večino preprosto ni izglasoval zaupnice! In čeprav to, da so imeli v TAP več kot šest mesecev v. d. direktorja (zdaj, ko smo seznanjeni, imajo že novega), ni bil osrednji problem sindikalne konference, se opazovalec na tem sindikalnem zboru ni mogel znebiti vtisa, da mnogi še resnejši problemi, ki so jih tudi obravnavali, izhajajo prav iz ravnanja bivšega direktorja Štefana Požlepa.

Po Ptujju so marsikaj govorili, ko se je zvedelo, da Požlep ni bil izvoljen. Mnogi so se postavili na njegovo stran in pritrjevali:

„Rešil je tovarno, zdaj pa tako delajo z njim...“

Pa pustimo ulične pripombe. Tudi na sindikalni konferenci so posamezniki dali Požlepu vse priznanje za tisto, kar je storil dobrega. Pripisujejo mu, da je z uvedbo proizvodnje tahografov pravzaprav postavil tovarno na noge, prej pa je le živovarila. Na drugi strani pa je tudi res, da bi ob konjunkturi za izdelke, ko so morali v letu dni vsi tovarnjaki v Jugoslaviji vgraditi omenjene instrumente, lahko kaj takega izdelali tudi kdo drug.

Še najbližja resnica temu, zakaj Požlep ni dobil potrebne večine ob reelekciji, je, da kot direktor ni znal pravilno ravnati z ljudmi, kar pa je bilo seveda v času njegovega direktorovanja težko dokazljivo. Zato je osemstočlanski delovni kolektiv precej časa potrpežljivo čakal na reelekcijo in takrat preko svojih predstavnikov v delavskem svetu povedal direktorju, kar mu gre.

Na sindikalni konferenci je bilo vse to znova potrjeno.

Štefan Požlep se je na vse pritožil rednemu sodišču, kar pa za kolektiv seveda nima več nobenega pomena. Kolektiv trenutno skrbi le dejstvo, da je Požlep še zdaj v podjetju, drži pa se največ v obratu precizne mehanike, kjer proizvajajo tahografe.

ZELJA PO ODCEPITVI ALI KAJ?

Prav slednje je marsikaterega udeleženca spodbudilo, da je ostro napadel želje posameznikov iz obrata precizne mehanike, kjer delajo tahografe, da bi ta obrat na hitro postal temeljna organizacija združenega dela, kar pa je po mnenju mnogih le krinka za morebitno odcepitev. Tisti, ki so to v TAP najbolj želijo, so prav na sindikalni konferenci dobili jasen odgovor, kdaj lahko pride do ustanovitve temeljne organizacije združenega dela in, da nobenemu obratu v TAP to ne bo preprečevano, če bodo za to dani vsi pogoji.

„Le po samoupravni poti se bomo pogovarjali, koliko temeljnih organizacij združenega dela bomo imeli v podjetju,“ je bilo s tem v zvezi rečeno v zaključkih.

ŠE MNOGO DRUGIH PROBLEMOV

Dejstvo, da v TAP več kot šest mesecev niso imeli direktorja, se je ves čas poznalo skoraj na vsakem koraku. Od udeležencev sindikalne konference smo na primer slišali ostro kritiko, zakaj še ni izdelan niti osnutek pravilnika o nagrazjevanju.

„Tega nujno potrebujemo, da bomo odpravili nesoglasja, ki nam jih nalaga samoupravni sporazum,“ so zahtevali na konferenci. Naloga strokovnih služb v podjetju je torej, da čimprej izdelajo osnutek pravilnika, ki bi sicer po sklepu delavskega sveta že zdavnaj moral viseti na oglasni deski.

Mnogi govorniki na konferenci so ob naštevanju napak še posebej poudarili, da bi bilo treba v najkrajšem času izdelati tudi bolj natančen pravilnik o novatorstvu in racionalizacijah, ki lahko v marsičem pripomore k boljšim rezultatom gospodarjenja. Slišali smo namreč, da so doslej v TAP dobivali nagrade ljudje za dokaj dvomljive racionalizacije in

podobno. Prav tako je bila izražena želja po večji delovni disciplini itd.

VENDARLE USPEHI

Neobjektivni bi bili, če ne bi povedali, da je kolektiv ptujske Tovarne avtoopreme, kljub vsem peripetijam in notranjim nesoglasjem, dokaj uspešno zaključil minulo poslovno leto. Predsednik osnovne sindikalne organizacije AVGUST IVARTNIK je povedal, da so lani dosegli skupni dohodek v višini nad 68 milijonov dinarjev, da so blizu 2 milijona dinarjev prigrisodarili za sklade in prav toliko vrnili družbi posojila za najete kredite.

Rezultati gospodarjenja bi bili zanesljivi še boljši, če bi bili odnosi takšni, kot si jih kolektiv želi.

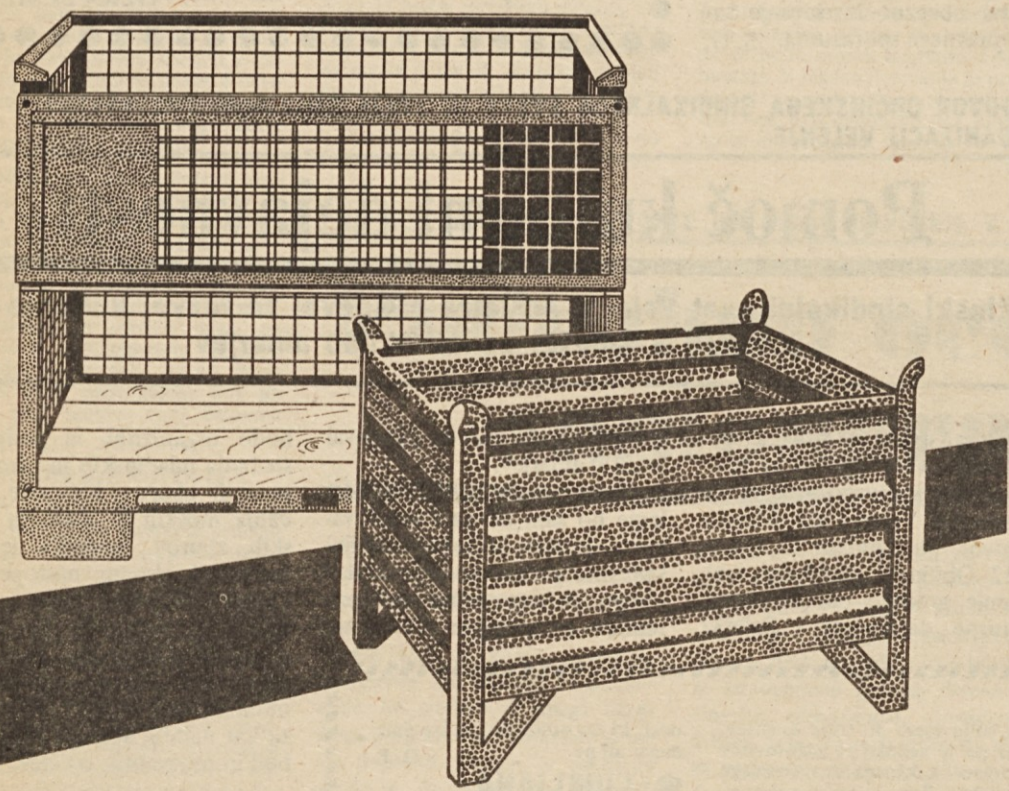
MILAN ŽIVKOVIČ

OPREMA ZA NOTRANJI TRANSPORT IN SKLADIŠČENJE

Izdelujemo:

tračne transporterje, verižne transporterje, električne villčarje, električne dvizne vozičke, ročne villčarje, kuli vozičke.

Montažne regale, kombi regale, transportne zaboje, evropske box palete itd.



Projektiramo, izdelujemo in montiramo:

Visokoregalna paletna skladišča

RIMAT

TOVARNA KOVINSKE OPREME
Maribor, Industrijska 22
telefon: 22 646, telex: YU 33 178

Več apna

● V prvih treh letošnjih mesecih so v kresniški industriji apna pridelali 10.000 ton hidrirnega in 20.000 ton kosovnega apna ●

Povpraševanje po apnu je tolikšno, da bi ga lahko prodali še enkrat več, seveda, če bi imeli večje zmogljivosti. Menda so se tudi zavoljo tega odločili dograditi še eno hidrirno napravo, z zmogljivostjo okoli 6300 ton apna na mesec. Investicijska naložba jih bo stala 5 milijonov din, finansirajo pa jo v glavnem iz svojih sredstev. Nov obrat bodo izročili svojemu namenu oktobra ali najkasneje do konca tega leta.

Bistvena postavka letošnjega – gospodarskega načrta kolektiva kresniške industrije apna je porast storilnosti. Po njihovih izračunih bi morala porasti letos za okoli 12%. Podatki o trimesečnem gospodarjenju kažejo, da se niso ušeli, saj je storilnost višja za 13%. Osebni dohodki zaposlenih v tem podjetju so letos med najvišjimi v industriji litijske občine. Lani je znašal popreček 1680 din, v prvem četrtletju letos pa 1750 din. Ne glede na to pa bi lahko izplačali še nekoliko večje prejemke zaposlenim, ker jim to omogoča sprejeti samoupravni sporazum o usmerjanju delitve dohodka, odločili pa so se, da bodo osebni dohodki naraščali samo na podlagi višje produktivnosti.

V kresniški industriji apna snujejo srednjeročni program razvoja svoje delovne organizacije. V njem bodo med drugim predvideli boljše izkoriščanje odpadnih gramozov, ki jih zdaj ne morejo racionalno uporabiti. Ker gre za velike količine tega materiala, bodo uredili novo napravo za pridobivanje apna iz njega, prav to pa bo omogočilo, da bi v podjetju po letu 1975 lahko na leto pridobili okoli 120.000 ton apna. Racionalizacija gospodarjenja ima potemtakem prvo mesto v srednjeročnem razvojnem programu in od nje si seveda obetajo tudi znatno večji dohodek.

-m-

KRANJ

V tovarni Iskra – Elektromehanika Kranj bodo v delavske svete podjetja, tovarne in enot izvolili 156 članov, za katere so predlagali 310 kandidatov. Značilno je, da je med predlaganimi več žensk in mladine kot doslej. Med predlogi za delavski svet tovarne so delavke udeležene s četrtino, za delavske svete enot pa z 42 odstotki. Vsak četrti kandidat je mlajši od 27 let.

BLED

Turistični delavci na Bletu cenijo, da se bo število nočitev od decembra do konca marca povzpelo na 90 tisoč in bo tako kar za 30 odstotkov večje, kot v tistih štirih mesecih lanske zimske sezone. Zanimivo je, da je bil hotel Golf januarja in februarja ves čas skoraj tako poln, kot v lanskem juliju in avgustu. Med njegovimi gosti so imeli posebno pomemben delež turisti iz Združenih držav Amerike.

Za tradicionalne delavske športne igre za leto 1972, ki jih vsako leto organizira občinski sindikalni svet Postojna in ki so se začele že 18. t. m., se je prijavilo več kot 140 ekip z več kot 700 delavci iz 25 sindikalnih organizacij postojnske občine. Tri sindikalne organizacije, Nanos, Gradnje in HGP Kras, so prijavile svoje ekipe prav v vseh športnih panogah, kolikor jih je na sporedu iger.

Na DŠI Postojne več kot 700 športnikov

Največje zanimanje je za kegljanje. V tej panogi bo tekmovalo skoraj 200 tekmovalcev. Ženske tekmujejo v štirih panogah: streljanju, kegljanju, odbojki in namiznem tenisu.

Vsa tekmovalca vodijo športni klubi. Občinski sindikalni svet bo najboljši tri ekipe in posameznike nagradil s pokali in diplomami. Prehodni pokal pa bo prejela tudi sindikalna organizacija, ki bo najbolj množično zastopana in ki bo najbolj disciplinirano prihajala na tekmovalca. Vse te pokale hrani doslej hotelsko gostinsko podjetje Kras Postojna. E. P.

Razgibana dejavnost v ptujski SIGMI

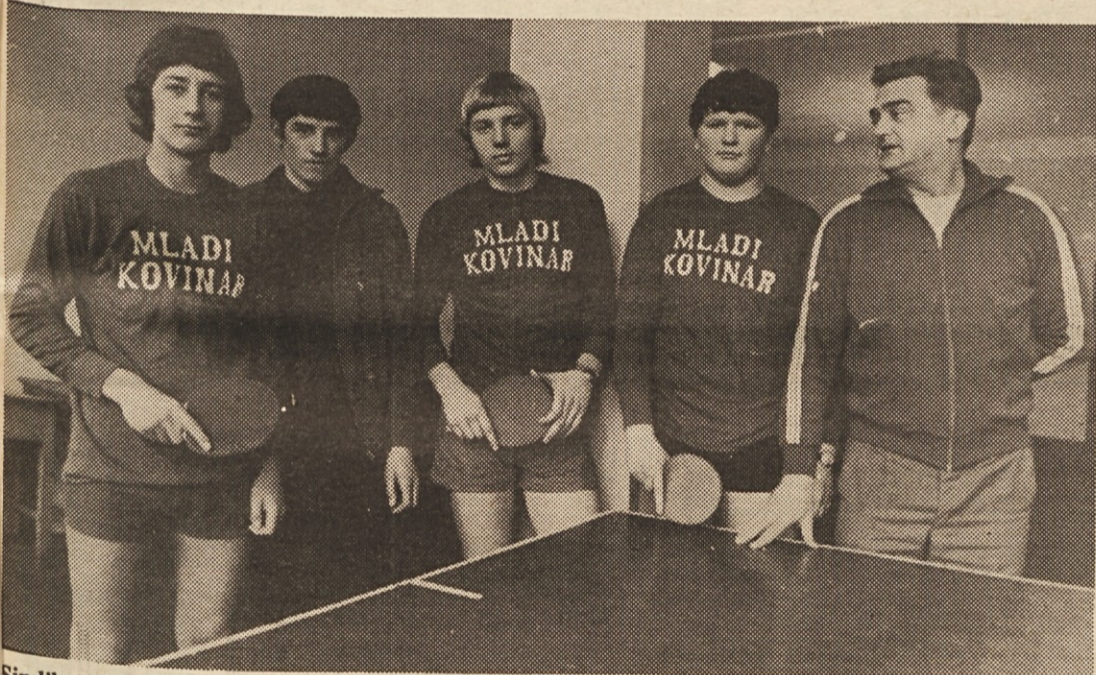
Tudi v ptujskem podjetju Sigma se zaposleni precej organizirano ukvarjajo s športno dejavnostjo. Najbolj razvite športne igre so nogomet, roketni tenis in šah.

Tekmovalca so organizirana med delovnimi enotami, na njih pa sodelujejo številni člani kolektiva. V minulem letu so sodelovali na raznih tekmovanjih, tako v prijateljskih srečanjih s predstavniki drugih delovnih organizacij kot tudi v občinskem merilu.

Tudi v Sigmii so brez igrišč in si zato pomagajo z objekti ŠD Drava ter objekti Partizana Rogoznica. Že letos pa imajo v planu izgradnjo igrišča za odbojko, roketni tenis in mali nogomet. Morda si bosta Sigma in TAP podala roki in skupno zgradila športna igrišča in jih potlej seveda tudi skupno uporabljala.

V minulem letu so organizirali v Sigmii šest izletov, ki se jih je udeležilo več kot 300 članov kolektiva. Za letovanje v Sigmii nimajo svojih kapacitet, zato si pomagajo s kapacitetami turističnih agencij. Letos bo prejel vsak delavec v Sigmii regres za počitnice v višini 500 dinarjev, podobno kot v sosednjem podjetju TAP, kar seveda pomeni, da bo potrebno za počitnice seči tudi v lasten žep.

J. RAIŠP



Sindikalna ekipa ŠC TAM je zasedla v drugi ligi odlično drugo mesto (Zrna, Bikič, Pintarič, Cafuta in vodja ekipe Kajzer Zlatko) – Foto: B. Čerin

MARIBORSKO SINDIKALNO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU

PO PRVEM DELU: TAM I IN MARIBORSKI TISK

Zaključen je prvi del prvenstva mariborskega občinskega namiznoteniškega tekmovanja v obeh moških ligah. Prvo mesto sta po pričakovanju osvojila v I. ligi TAM I, v II. ligi pa Mariborski tisk. Ekipa TAM I. je v postavi: Bezjak, Nidorfer, Jamšek in Uran s svojo odlično igro

V II. ligi vodi odlična ekipa Mariborskega tiska, za katero igrajo znani mariborski igralci: Milovanovič, Lubej, Cerkvenič in Majcen.

V prvem delu tekmovanja ta ekipa ni dopustila nasprotniku presenečenja, tako da je vsa srečanja odločila v svojo korist. Pričakovati je, da bo ekipa Mariborskega tiska v drugem delu tekmovanja s tako igro nadaljevala in se uvrstila v I. ligo. Na drugem mestu se nahaja prav tako zelo dobra ekipa Š. C. TAM, ki je izgubila srečanja le z vodečim Mariborskim tiskom.

V nadaljevanju drugega dela ženske namiznoteniške lige sta pripravili presenečenje igralci GRADISA (Terzičeva in Žvikartova), ki sta premagali vodečo ekipo VEMA s tesnim rezultatom 3:2. Po 14. kolu vodi VEMA pred Konstruktorjem in

Gradisom. Sledijo ekipe: Zavarovalnica M. TAM I, Konstruktor II, M. tisk, TAM II, Š. C. TAM in M. vodovod. D. Z.

J. RAIŠP

ZAKAJ TEKMOVANJE ZA ZNAČKO TRIM

Tudi športno rekreacijo v delovnih organizacijah se vedno obravnavamo kot stvar nekaterih posameznikov, ne pa vseh zaposlenih. Razumljivo, saj je dejavnost v večini primerov tako organizirana, da ustvarja prepad med aktivno peščico in ostalimi, ki jim ne ponudimo ničesar, jih ne znamo pritegniti, velikokrat pa tudi nimamo pogojev za to: kadrov, objektov, sredstev...

Če že kaj ponudimo, potlej so to običajno enkratne ali občasne akcije. In, kaj naj bi pravzaprav ponudili?

Praksa kaže, da so organizirane oblike (sindikalne športne igre, interna tekmovanja, izleti

in podobno) prva oblika aktivnosti, ki kasneje vzpodbudi tudi k individualni, neorganizirani aktivnosti. V fazi osveščanja in



pridobivanja telesnokulturnih navad moramo človeka še vedno voditi in mu ponujati konkretne oblike, ki bodo pomenile v začetku marsikomu tudi edino rekreativno aktivnost.

Torej kombinacija med „or-

(Vzgojni zavod Planina) 207, Bizjak (Nanos) 206 podrtih kegljev itd.

II. Ženske ekipe:

V konkurenci ženskih ekip, kjer se je letos prijavilo kar 11 ekip, so premočno zmagale tekmovalke HGP Kras Postojna in tako obdržale prvo mesto. Gostinke so podrle 515 kegljev, tudi drugo mesto so obdržale tekmovalke iz Graden s 475 podrtimi keglji, tretje so bile trgovke (Nanos), četrte tekmovalke iz Javora 446, peti Liv 408 itd.

Najboljši rezultat je postavila

Mara Čepirlo iz Javora, ki je podrla 187 kegljev, druga je bila Tasevska (Gradnje) 184, tretja Vreček (Kras) 178, četrta Njilaš (Liv) 175, peta Može (Nanos) 172, šesta Magajna (Kras) 171 itd.

Najboljše ekipe in posamezniki bodo prejeli pokale in diplome. Tekmovanje v kegljanju je vodila trojka Uhelj, Možina in Evangelist.

Po treh končanah disciplinah za prehodni pokal vodijo delavci HGP Kras z 24 točkami pred Nanosom 10, Gradnjami 10, Transavtom 6 itd.

Krškemu drugič pokal

Preteklo soboto je bilo na Golteh tekmovanje v veleslalomu. Na 1.300 metrov dolgi progi so se pomerili za ALBERTOV MEMORIAL pionirji, pionirke, članice in člani brežiške, sevniške in krške občine.

Tekmovalca, ki sta ga organizirala občinski sindikalni svet in ObZTK Krško, se je udeležilo 47 tekmovalcev.

REZULTATI: Pionirji: Longo Jani (Krško), Romih (Krško), Verstovšek (Brežice); Pionirke: Avšič Tatjana (Brežice), Slapšek Meta (Sevnica), Novak Meta (Krško);

Članice: Strajner (Krško), Poček (Brežice), Jaklič (Brežice);

Člani do 33 let: Kužnik (Krško), Ošina (Brežice), Hribar (Sevnica);

Starejši člani: Žibret (Krško), Senica (Brežice), Kosi (Brežice);

EKIPNO: 1. Krško, 2. Brežice, 3. Sevnica.

Reprezentanca Krškega je letos že drugič dobila prehodni pokal, ki ga je poklonila Tovar na papirja.

KRISTIJAN PAVLIHA

MARIBOR

Sindikalne športne igre v okviru ObSS Maribor so že v polnem teku. V začetku aprila bo tekmovanje v kegljanju, na katerem nastopa 208 posameznikov, prijavilo se je več kot 400 kegljačev, vendar zaradi premajhnih kapacitet edinega športnega kegljišča Konstruktor ne morejo vsi tekmovalci.

V Železničarskem domu na Pohorju pa bodo 14. aprila tekmovali šahisti za ekipnega prvaka ter pravico sodelovanja na republiškem sindikalnem tekmovanju, ki se ga lahko udeležijo štiri prvoplasirane ekipe. Igralci nogometa bodo nadaljevali tekmovanje 10. aprila v dveh skupinah. Nastopa 19 ekip, med katerimi vodita Swaty in TAM-Studenci.

J. RAIŠP

Res je sicer, da športno-rekreativna dejavnost v delovnih organizacijah iz leta v leto napreduje. Posebno v tistih, ki načrtno in kontinuirano skrbijo za to področje dejavnosti. Aktiven oddih in tekmovalna dejavnost zaposlenih zajemata vsako leto več ljudi, kar je rezultat privlačnejših organizacijskih prijemov in tudi sodobnejše vsebine dela.

Res je tudi, da so v številnih delovnih organizacijah posebne komisije za šport in rekreacijo z domiselnimi organizacijskimi oblikami in privlačnimi dejavnostmi pritegnile v vrste ljubiteljev aktivnega oddiha že precejšnje število zaposlenih. Komisije in posamezniki, ki so zadržani za aktiven oddih delavcev, organizirajo in skrbijo tudi za sodelovanje na najrazličnejših sindikalnih športnih tekmovanjih. Ta tekmovanja predstavljajo že v številnih primerih najbolj množične športne prireditve pri nas in se v organizacijskem in kvalitetnem pogledu lahko že kosajo z našimi prireditvami na najvišji ravni.

Nedvomno so to razveseljiva dejstva, ki jih ne moremo prezreti. Žal pa veljajo le za manjši del naših delovnih organizacij. Po vsej verjetnosti namreč niti v vsakem tretjem kolektivu ne skrbijo za organizacijo aktivnega oddiha svojih zaposlenih. Za večino delovnih organizacij po vsej verjetnosti še vedno velja, da so akcije na telesnokulturnem področju le občasne in kampanjskega značaja.

Kljub nekaterim uspehom, ki jih beležimo na področju oddiha in rekreacije delavcev, z doseženimi rezultati torej še vedno nismo zadovoljni. Zato ne, ker več kot polovica za-

Združevanje moči

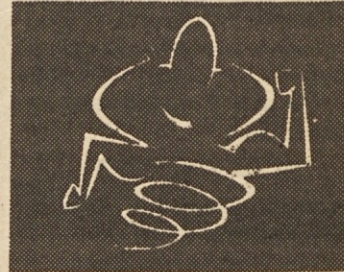
poslenih še vedno nima možnosti aktivnega oddiha v svojem prostem času, ker številne delovne organizacije še vedno zanemarjajo skrb za rekreacijo delavcev, ki bi morala postati sestavni del poslovne politike slehernega kolektiva.

V večini primerov bi bila prizadevanja delovnih organizacij na področju aktivnega oddiha in rekreacije precej bolj uspešna, če bi imeli kolektivi premišljen program dela. Bolj kot doslej bi morale namreč delovne organizacije v prihodnje podpirati in nuditi materialno pomoč predvsem tistim delavcem, za katere vlada med zaposlenimi največji interes in katere so delavcem tudi najbolj dostopne. Morale bi nadalje proučiti, kaj je smotno podpirati in kaj ni, kje se bodo vložena sredstva obrestovala in kje ne. Če bo kolektiv uspel v tem, da bo imel sleherni delavec, ne glede na dohodke in ne glede na spol, zares vse možnosti rednega udeleževanja vsaj v eni ali dveh športnih panogah, potlej bo dobro opravil svoje poslanstvo na področju telesnokulturne dejavnosti.

Skratka, pri načrtovanju delovnega programa bi morale imeti delovne organizacije pred očmi v prvi vrsti interes zaposlenih in po drugi plati objektivne možnosti. Pri tem ne mislimo samo na materialne, te so namreč v precejšnji meri odvisne od kolektiva samega, temveč tudi na geografske, vremenske in druge. Razumljivo bo izhajal načrt telesnokulturne dejavnosti v kolektivu tudi iz narave dela zaposlenih. Zato je prav, da sodeluje pri izdelavi programa aktivnega oddiha kar najširši krog strokovnjakov od organizatorja rekreacije pa tja do obratnega zdravnika, psihologa, organizatorja proizvodnje itd.

In ne navsezadnje še naslednje: prav bi bilo, da bi delovne organizacije sestavljale svoje delovne programe na športnem področju skupno oziroma v koordinaciji z ostalimi nosilci telesne kulture v občini. To je z občinskimi zvezami za telesno kulturo, s športnimi društvi, s telesnovzgojnimi društvi Partizan in drugimi. Tudi na področju skrbi za rekreacijo zaposlenih bo potrebno namreč vse bolj misliti na združevanje moči.

A. ULAGA



Upajmo, da je to tisto, kar smo iskali. Zato bi bilo napak, če bi to priložnost zamudili oziroma je ne bi izkoristili.

T. GORŠIČ

Ime in priimek Naslov Podpis

1
2
3
4
5

Vsak novi naročnik potrdi zbiralcu naročnikov s podpisom svoj pristanek in sam vplača naročnino za 12 mesecev na tekoči račun ČZP Delavska enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, št. NB 501-1-991.

Ime, priimek in točen naslov zbiralca naročnikov:

Poljanci bi radi svojo tovarno

Največ si obetajo od razvoja podjetja Termopol ● Uspešna proizvodnja delov za avtomobile

Prebivalci Poljanske doline niso povsem zadovoljni z razvojem svojega področja, saj menijo, da zaostaja za napredkom drugih delov škofjeloške občine. Kot pravijo, je glavna pomanjkljivost njihove doline v tem, da je njena gospodarska moč razdrobljena kar na 12 manjših organizacij in obratov. Ti imajo po večini sedeže svojih podjetij drugod in zaradi skromnega obsega nimajo večjega vpliva na dogajanje v svojem okolju.

Menijo, da bi morali svoja prizadevanja za ugodnejšo gospodarsko strukturo svojih krajev usmeriti predvsem v dve smeri. Zagotoviti bi si morali vodilno gospodarsko organizacijo, ki bo glavni nosilec njihovega razvoja. Dobre zglede za to imajo kar v bližnjih Žireh ali pa v Železnikih, kjer tamkajšnje tovarne izdatno podpirajo dejavnost krajevnih skupnosti in se tudi kadrovske z njimi zelo uspešno povezujejo.

Glede obratov s sedežem drugod pa v Poljanski dolini menijo, da jih je potrebno razviti tako, da bo v njih mogoče polno uveljaviti samoupravljanje, kot ga predvidevajo sprejeta delavska ustavna dopolnila. Predlagajo, da bi se prizadeta podjetja sporazumela o nekaterih zamenjavah, po katerih bi imeli v dolini manj obratov, a te močnejše.

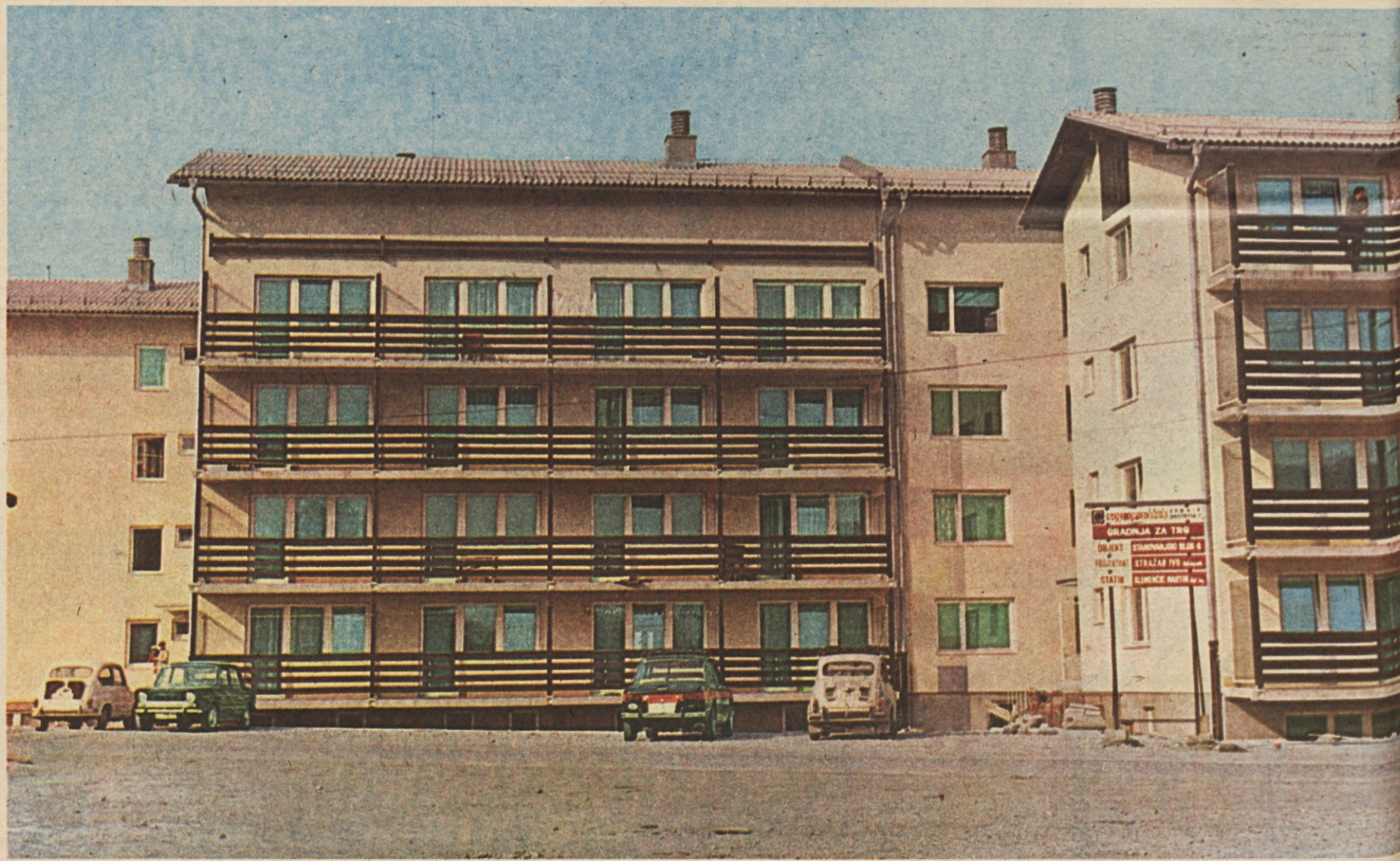
Ko družbene organizacije tega dela škofjeloške občine razpravljajo o tem, katera organizacija naj bi se razvila v „njihovo tovarno“, se ogrevajo predvsem za podjetje za predelavo plastičnih mas Termopol iz Sovodnjem. Gre za majhno delovno organizacijo, ki ima izredne perspektive in bi se ob primerni družbeni pomoči kaj hitro lahko razvila v večjo tovarno. Predlagajo naj bi težišče njene dejavnosti razvili v Gorenji vasi, kjer bodo čez nekaj let odprli rudnik urana. Izkušnje iz drugih slovenskih rudarskih mest prepričljivo učijo, da je ob rudnikih nujno treba razvijati industrijo, ki lahko zaposli družinske člane rudarjev.

Termopol je sedaj še majhno podjetje, saj zaposluje komaj 90

delavcev. Še pred dobrim letom so se ukvarjali zgolj s toplo varjenimi izdelki iz polivinilnih kloridov, kot so razni ovitki, ovojnice, mape in podobni predmeti za pisarniško poslovanje. Toda lani so se v Termopolu lotili tudi proizvodnje notranjih oblog za avtomobile in danes že navezuje z njimi stike več najbolj uglednih evropskih

za več drugih, izredno perspektivnih izdelkov iz plastičnih mas.

V takih tržnih razmerah, ki od podjetja terjajo zelo nagel razvoj, če noče zamuditi ugodne priložnosti, se je kolektiv Termopola znašel pred zelo hudo težavo. Njihovi delovni prostori v sovodenskem združnem domu so povsem ne-



V Kamniku je dovolj novih stanovanj, pa še razmeroma poceni so povrh

avtomobilskih industrij. Predpisi, ki obvezujejo naše uvoznike tujih avtomobilov, da izvažajo sestavne dele za avtomobile, so pri nas namreč izredno povečali povpraševanje po izdelkih te vrste.

V Termopolu bodo letos izdelali za 6 milijonov dinarjev notranjih oblog, in to predvsem za avtomobile, ki jih montirata Tomos iz Kopra in Industrija motornih vozil iz Novega mesta. Hkrati se pripravljajo tudi na proizvodnjo notranjih oblog za 2.000 Citroenovih avtomobilov za izvoz v Francijo. V Sovodnjem so pripravili tudi že prve vzorce za Renault, Simco, Alfa-Romeo in Audi. Hkrati imajo pripravljene programe še

primerni za tako proizvodnjo in do skrajnosti prenatrpani. Za začetek bi morali nujno zgraditi lastno dvorano s 1.200 kvadratnih metrov površine, za kar bi potrebovali poltretji milijon posojila. Za to, da bi potreben denar pridobili, so v tem času razmeroma slabi izgledi, še zlasti, ker gre za majhno podjetje brez lastnih sredstev. Dolej so namreč ves dohodek uporabili za strojno opremo. Kot možnost za izhod iz teh zagat v škofjeloški občini nakazujejo povezovanje Termopola z večjim podjetjem, ki ima soroden program. O tem bomo verjetno prav kmalu lahko zapisali že kaj več.

M. S.

Najcenejša stanovanja v Sloveniji

Ponekod gre, drugod pa ne in ne. Šlo pa bi povsod, če bi bili vsi za to in če bi se nekateri odpovedali lahkim zaslužkom na tuj račun

Slovenija je majhna dežela. S tem pa še ni rečeno, da ima tudi malo problemov.

Zanimivo je, da kljub svoji majhnosti rešujemo probleme zelo različno. In to probleme, ki najbolj žulijo našega delovnega človeka. V tej občini tako, v oni čisto drugače. Četudi gre na primer le za oddaljenost bori 20 kilometrov.

Žal, gledamo na iste stvari povsod iz drugega zornega kota. Tudi mislimo in delamo zelo različno. Govorimo pa, vsaj običajno, vsi enako.

Skratka, ponekod rešujemo, če bi temu lahko tako dejali, vprašanja skozi prizmo čim večjega zaslužka, drugod skozi prizmo delovnih ljudi, njihovih možnosti in potreb.

Tako marsikje. Žal, tudi na področju reševanja stanovanjske problematike.

ZA SPREMEMBO: DOVOLJ NOVIH STANOVANJ

Znano je, da povzročajo našim delovnim ljudem prav stanovanjsko vprašanje najhujše preglavice. Zato, ker so stanovanja v primerjavi z mesečnimi prejemki tako presneto draga in po drugi strani tudi zato, ker jih enostavno ni.

Seveda, ne povsod, vendar v

Graditelj iz Kamnika sprejema naročila za stanovanja, ki bodo vseljiva še letos in seveda tudi za ona, ki bodo izgotovljena leta 1973.

Zapisali smo, da so v Kamniku stanovanja cenejša kot v veliki večini drugih slovenskih mest. Verjetno tej trditvi nihče ne more oporekati. Posebno, če povemo še cene: kvadratni meter stanovanja, ki bo vseljivo letos meseca septembra – Graditelj za ta stanovanja še vedno sprejema naročila – velja 2.800 dinarjev in niti dinarja več! Seveda so bila stanovanja, v katera so se vselili ljudje v začetku letošnjega leta, znatno cenejša. Za kvadratni meter je bilo potrebno odšteti le 2.350 dinarjev!

NI NUJNO, DA SO CENE STANOVANJ ASTRONOMSKO VISOKE

Tako v Kamniku. Kako je v bližnji Ljubljani, ki jo loči od Kamnika le dobrih 20 kilometrov, dobro vemo. Stanovanj ni, cene pa so tako zasoljene, kot nikjer v Sloveniji pa tudi v Jugoslaviji ne.

Skratka, namen našega kratkega prispevka je opozoriti na to, da lahko gradimo stanovanja tudi razmeroma poceni. Seveda tam, kjer so vsi za to in kjer

„V Kamniku zgradimo letno nekaj več kot 60 novih stanovanj. Lahko bi jih več, vendar to število za Kamnik zadoštuje...“ nam je pripovedoval inž. FRANCE MARTINEC, direktor splošnega gradbenega podjetja Graditelj. „Res je, da smo v primerjavi z drugimi še vedno poceni. Zakaj? Dejstvo je, da nam gre občina pri naših prizadevanjih zelo na roko. Zemljišče nam nudi po isti cenilnik, kolikor je odštela sama zanj. Pomembno je tudi, da sami projektiramo in da dosledno upoštevamo svoje možnosti oziroma tehnologijo in materiale, ki so nam na voljo. Seveda upoštevamo tudi želje kupcev, zato posvečamo veliko pozornost funkcionalni ureditvi stanovanj in solidni gradnji...“

Zanimivo, obenem pa povsem razumljivo je, da kupujejo stanovanja v Kamniku tudi ljudje iz drugih krajev Slovenije. Približno 30 stanovanj letno kupijo v Kamniku ljubljanci. Udobneje je namreč živeti v lepem novem stanovanju in se vsak dan voziti na delo, kot pa biti nekje podnajemnik, se stiskati v skromni sobici ter imeti službo čez cesto.

Torej, ponekod gre, drugod pa ne in ne. Šlo pa bi povsod, če bi bili vsi za to in če bi se,

— (Foto: A. ULAGA)

ANDREJ ULAGA

NAROČILNICA ZA NOVE NAROČNIKE

Naročam Delavska enotnost

Ime in priimek:

Točen naslov:

Naročnino za 12 mesecev v znesku 26.– din bom poravnal na tekoči račun ČZP Delavska enotnost, Dalmatinova 4, št. NB 501-1-991.